

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXVIII Birželis - June 9, 1983 Nr.23

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Viršūnių konferencija

Buvo gerai surežisuota, bet...

Vytautas Meškauskas

Teherano, Jaltos, Postdamo viršūnių konferencijų prisiminimas į visus valstybių galvų susitikimus verčia žiūrėti skeptiškai. Per dažnai vyriausybės galva, norėdamas išgyti greito populiarumo namuose, padaro tokius sprendimus, kurių ilgainiui visas kraštas turi gailėtis. Ypač kai turima reikalo su totaliniais režimais, neturinčiais opozicijos namuose ir už tat galinčiais ilgiau derėtis.

Su tokiais pavojais nesudūrė užpereito savaitgalio viršūnių konferencija Williamsburge, Va. Ji buvo rūpestingai taip surežisuota, kad duotų galimai daugiau laiko vyriausybės galvų privatiems pokalbiams, kurių pats faktas daugiau pademonstruoja gerus santykius, negu oficialūs komunikatai. Nors konferencija pagal savo paskirtį buvo metinis pramoningų ir demokratinų kraštų valdžios viršūnių susitikimas aptarti - kaip taikos metu ir dera - tik ūkinę raidą, šį kartą pačioje konferencijos pradžioje didelis dėmesys buvo atkreiptas saugumo reikalams. Mat, Sovietų Sąjunga šiuo metu varo didelį propagandos karą, norėdama įvaryti kylį tarp JAV ir jos sąjungininkų NATO sąjungoje, kad privedus prie jos suirimo.

Kaip teisingai pastebėjo N. Times'o James Reston, sovietai po kiekvieno pasistūmimo į priekį visados pasiūlo taiką, kad jiems nereikėtų atsisakyti nuo paskutinio užgrobimo. Panašiai jie elgiasi ir atominio nusiginklavimo derbose. Turėdami, ar jau eidami prie persvaros atominiuose ginkluose, jie siūlo jų pažangą užšaldyti, rasdami neįtikėtinų sąjungininkų demokratinuose kraštuose. Sovietams taip pat labai svarbu neleisti NATO apginkluoti vi-

dutinės distancijos atominiais ginklais, nors patys turi 243 SS-20 tos rūšies moderniškas raketas, su trim užtaisais kiekviena. Manoma, jog jie tikrai tada sutiks rimtai derėtis dėl tos ginklo rūšies sumažinimo, kai bus įtikinti, kad NATO tikrai žada jų ištaisyti, nepaisydami jokių gasdinimų.

Tai atsiminus reikia sveikinti konferencijos komunikata, kuriame sakoma:

'Mūsų valstybės labai nori susitarti dėl vid. distancijos atominių ginklų ... Visiems žinoma, kad jeigu tai neįvyks, ... Europoje, kaip suplanuota, bus įvestos JAV (tų ginklų) sistemos 1983 metų pabaigoje.'

Tai - kaip ir JAV kongreso nutarimas duoti pradinių lėšų MX raketų statybai - turėtų įtikinti sovietus, kad jų propagandos karas yra pralaimėtas. Žinoma, Andropovas dar gali manyti kitaip. TASSas savo komunikate Williamsburgo nutarimą pavadino 'bandymu pateisinti ginklavinę lenktynę', tačiau kartu sveikino pasiryžimą tuo reikalu kooperuoti su sovietais, 'ypač jei Vakarų valstybininkų žodžiai sutiks su jų veiksmais'.

Prezidentas Reaganas po konferencijos pareiškė viltį, kad dabar - po visų vieningo pareiškimo - su sovietais bus lengviau susitarti, kas eventuali vestų ... prie tokios viršūnių konferencijos, kurių praeities patyrimas, kaip nurodėme pradžioje, neleidžia tikėtis nieko gero. Viltį, kad nuo jos, bent greitai laiku, bus susilaikyta, teikia artėjantieji prezidento rinkimai, kurie stabdo ir atideda JAV iniciatyvą užsienio politikoje - nebent atsitiktų kas nors staugaus ir netikėto.

Kaip galima buvo tikėtis, ekonominėje srityje konferencija (Nukelta į 2 psl.)

Kapų puošimo dieną Clevelando Žalgirio šaulių kuopos šauliai, drauge su ramovėnais ir ALT S-gos nariais padėjo vainiką prie Lietuvos respublikos prezidento Antano Smetonos kapo Visų Sielų mauzoliejuje. Šiais metais vainiką parūpino šauliai. Nuotraukoje iš kairės: A. Karšokas, Bartkuvienė, N. Braziulienė, V. Daugirdienė, P. Bartkus, U. Grincienė, Č. Šatkus ir Ramovės c.v. pirmininkas A. Jonaitis. J. Velykio nuotr.

Jonui Kasmauskui 100 metų!

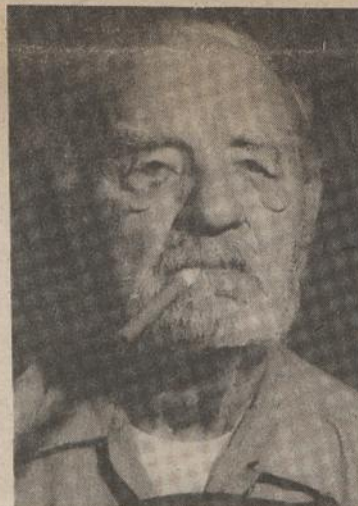
Šių metų gegužės 22 dieną ALT S-gos Bostono skyriaus garbės pirmininkas Jonas Kasmauskas-Kas atšventė savo 100 metų gimtadienį. Tos sukakties minėjimas įvyko Lietuvių Piliečių Draugijos salėje, surengtas Piliečių Draugijos kartu su Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Bostono skyriumi.

Minėjimą atidarė draugijos reikalų vedėjas Lionginas Izbičkas.

Žodžiu sukaktuvininką pasveikino ALT S-gos Bostono skyriaus pirmininkas - tarybos narys Vaclovas Senūta ir su Ona Vilėniskiene perrišo tautinę juostą.

JAV prezidento Ronald Reagan ir Massachusetts gubernatoriaus M. Dukakio sveikinimus perskaitė Lietuvių Piliečių Draugijos pirmininkas inž. Aleksandras Čaplikas. Po to sekė inž. Juozo Dačio pagrindinė kalba, kuris sukaktuvininką taip apibūdino:

Jonas Kasmauskas gimė 1883 m. gegužės 15 dieną Beržėnų dvare, Šaukėnų valsč., šiaulių apskrityje. Tai buvo toks laikotarpis Lietuvoje tik ką panaikinus baudžiavą (1861) ir krašto gyventojai dar nebuvo ekonominiai atsigavę. Be to, po nepavykusio antro sukilimo prieš Rusiją 1863 m., okupantas labiau gyventojus spaudė, persekiojo ir trėmė Sibirą, o jų vieton atsiųsdavo rusus kolonistus. Ta-

Jonas L. Kasmauskas

me laikotarpyje (1893 m.) įvyko ir Kražių skerdynės, kuriose Jonui Kasmauskui

teko dalyvauti ir skaudžiai nukentėti. Štai ką pats sukaktuvininkas yra papasakojęs:

"Buvau jau paaugęs berniukas, apie 10 metų. Tą sekmadienį nuvažiavome su tėveliais į Kražius pas gimines. Tėveliai nuėjo į bažnyčią, o aš su kitais vaikais žaidėm ant Kražantės upės kranto. Pasigirdo riksmas šventoriuje. Mes atbėgome pasižiūrėti. Matėme kaip kazokai nagaikomis mušė žmones, daužė buožėmis ir kapojo kardais.. Žmonės šaukė, kirtosi atgal. Baisus vaizdas, visur kraujo kl-

(Nukelta į 3 psl.)

JAV PREZIDENTAS PRIIMS

AMERIKOS BALTUS

Prezidentas Ronald Reagan, dalyvaujant aukštiejiems administracijos pareigūnams ir Kongreso nariams, birželio 13 d. 4 val. 30 min. p. p. Baltuosiuose rūmuose pasirašys proklamaciją, kuria birželio 14-jį Jungtinėse Amerikos Valstybėse skelbiama Baltų laisvės diena.

Jau antri metai iš eilės Amerikos kongresas priima jungtinę rezoliuciją, kuria prezidentas įpareigojamas tokią dieną skelbti. Praėjusiais metais prezidentas Baltų dienos proklamaciją pasirašė privačiai, o šiais metais pasirašo viešai, su

tam tikromis ceremonijomis. Į pasirašymo iškilmes Amerikos Baltų Laisvės lyga kviečia 240 Amerikos baltų, su kuriais prezidentas numato praleisti pusę valandos.

Taip pat daromos pastangos, kad tą pačią dieną priešpiet Amerikos baltų delegaciją priimtų bent vienas iš pačių artimųjų prezidento patarėjų, kuriam būtų žodžiu išdėstytos Baltijos valstybių ir Amerikos baltų problemos ir įteiktas memorandumas. Memorandumą ruošia ir delegacijos sąstatą komplektuoja Baltų Laisvės lyga.

PASAULIO LIETUVIŲ SEIMO, JAUNIMO KONGRESO IR II-JŲ PASAULIO LIETUVIŲ DIENŲ DALYVIAMS

Šis svarbus išeivių gyvenimo įvykis tebūnie apvainikuotas visų pastangomis sutartinai sprendžiant ir vykdant mūsų tautinės kultūros ir lietuvių bendruomenės išlaikymo bei puoselėjimo uždavinius.

Linkime Pasaulio Lietuvių Bendruomenei stiprėti ir telkti jėgas žūtbūtinėje tautos išsilaikymo kovoje. Tegul Lietuvių Charta, priimta Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto, būna kelrodžiu išeivių bendruomenių ir organizacijų darbo pasiskirstymo ir sutarimo reikaluose.

VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETAS

SAVAITINĖ POLITINIO *Dirva*

Tarptautinio terorizmo problemos. - Dėl dujų iš Sibiro...

Šveicarijoje veikiančioji organizacija "Europos Žmogaus Teisių ir Apsisprendimo Konferencija" gegužės mėn. surengė Muri ties Bernu uždara konferenciją, skirtą tarptautinio terorizmo problemoms. Referentais buvo iš šveicarijos, Prancūzijos, Vakarų Vokietijos, Anglijos, Izraelio ir Jungtinių Amerikos Valstybių.

Tarp kitų terorizmo aspektų nušviestas ir sovietų saugumo policijos (KGB) vaidmuo. Iš Washingtono atvykęs P. B. Henze, buvęs JAV saugumo tarybos narys, kalbėjo apie "išvadas, sekančias iš atentato prieš popiežių". Pasak referento esą svarių įrodymų, kad atentato iniciatorius buvęs KGB, kaip tik tuo metu, kai tos įstaigos priešakyje stovėjo Andropovas, dabartinis Sovietijos komunistų generalinis sekretorius. Atentato siūlai veda į Bulgariją, tačiau ji negalėjo turėti jokio intereso žudyti popiežių. Bet Bulgarija laikoma paklusniausiu Maskvos vasalu, kuris be KGB žinios negalėjo veltis į atentato suokalbį.

Prelegentas išvedė, kad kaip tik tuo metu, kai įvyk-

dytas atentatas, ėjo į galą lenkų kardinolo Višinskio era. Kremlius galėjo suregzti planą "likviduoti" vienu metu ir lenkų kilmės popiežių, tokiu būdu būtų buvę pašalinti abu bažnyčios dignitoriai, daugiausia kėlę rūpesčių Maskvos valdovams. Atentato organizavimas pavestas bulgarų saugumo organam, visiškai atsidavusiems maskvinei saugumo policijai. Iš neturtingos šeimos kilęs turkas studentas, įvykdęs atentatą, turėjo bankų sąskaitose kelias dešimtis tūkstančių dolerių. Turkijos gyvenimo sąlygomis tokia suma beturčiui studentui reiškia nepaprastai didelį kapitalą! Taigi už atentato vykdytojo nugaros turėjo stovėti kokia galinga organizacija, gyvybiškai suinteresuota "likviduoti" popiežių. Tokia organizacija logiškai galėjo būti tik KGB. Ligi šiol susekti duomenys kaip tik veda į Bulgariją, ištikimiausią Kremliaus tarną.

Taip pat kiti referentai prisidėjo prie šydo praskleidimo, kurį dengia tarptautinis terorizmas, siekiantis ardyti demokratinų valstybių pagrindus ir demoralizuoti tų kraštų piliečius.

Tarp referentų buvo žymių ekspertų, kaip antai šveicarų generolas (divizionierius) Dr. G. Daeniker; vokiečių pasienio apsaugos generolas U. Wegener, prieš kelis metus išlaisvinęs Mogadischu pagrobtąjį "Luft-hansa" lėktuvą su gausiais keleiviais; prancūzų žandarmerijos komendantas J. L. Esquivié (ministrų kabineto narys), priklausantis Prancūzijos valstybės prezidento Mitterand apsaugos štabui; Tel-Avivo universiteto profesorius A. Merari, Izraelio ministro pirmininko Beguino patarėjas teroro klausimais ir kiti.

Konferencijai paruošti buvo sudaryta keturių žmonių komisija, kurios vienas narys buvo mūsų tautietis Dr. A. Gerutis, gyvenantis Berne.

★

Vienas įtakingiausių šveicarų dienraščių "Neue Zuercher Zeitung" atspausdino Dr. A. Geručio laišką redakcijai, pavadintą "Dujos iš Sibiro". Laiško istorija tokia:

Prieš kurį laiką minėtas dienraštis savo savaitgalio numeryje paskelbė ilgą iliustruotą reportažą apie tai, kaip Sibire klojami vamzdžiai dujoms transportuoti į Vakarų Europą. Reportažo autoriai gana

kritiškai aprašė sovietų vykdomus darbus dujoms atgabenti į Vakarus.

Bet iš teksto aiškėjo, kad į Sovietiją išleisti šveicarų laikraštininkai negalėjo laisvai pasisakyti ir buvo priversti neliesti kai kurių sovietams opių temų. Pav., autoriai tik bendrais posakiais palietė tą žalą, kurią gamtai padarė vamzdžių ir naujų kelių tiesimas, aptarnavimo personalo kurdinimas ir t.t. Jie tuos klausimus atsargiai aptarė skyriuje, pavadintame sovietų "antraeilėmis gamtos apsaugos" problemomis.

Perskaitęs šveicarų dienraščio reportažą, Dr. Gerutis pastebėjo, kad žurnalistas praėjo tylomis pro tą milžinišką nepataisomą žalą, kurią dujų eksploatacija padarė ir tebedaro vietiniams gyventojams. Savo laiške redakcijai mūsų tautietis kaip tik atkreipė skaitytojų dėmesį į katastrofingus padarinius žmonėms. Laiško turinys toks:

"Išpūdingas aprašymas "Dujos iš Sibiro" Jūsų laikraščio savaitgalio numeryje tarp kita aptaria ir "antraeilės aplinkos apsaugos klausimus". Iš aprašymo dar kartą seka, kaip sovietų vyriausybė menkai atsižvelgia savo krašte į gamtos apsaugą. Aprašymo autoriai nurodo kaip pavyzdį, ką "ten gyvenančiai gyvūnijai" reiškia, kai kelios lygiagrečios vamzdžių eilės, lydimos naujų kelių, kerta plačias prorėžas Sibiro miškų dykrose".

Tačiau negalima užmiršti, kad vamzdžiai perkerta ne tik "Sibiro miškų dykras", bet ilgais tarpais ir žmonių gyvenamus plotus! O jų autochtoniniai gyventojai Sibire ir anapus bei šiaurės Uralo kalnyno nėra rusai. Gamtos aplinka sistemingai ardoma autochtoninių tautų nuo amžių gyvenamuose plotuose centrinių planavimo įstaigų praktikuojamąja pramoninio gigantomanija; vietinių gyventojų tautinė sudėtis iš pagrindų pakeičiama planingu svetimų tautų žmonių, pirmoje vietoje rusų, kurdinimu ir galutinėje išdavoje formuojami "sovietiniai žmonės", kuriems skirta naudotis rusų kalba kaip vienintele susižinojimo priemone. To nori Sovietų Sąjungos komunistų partijos programa, to tikslo nuosekliai siekiama.

Šiame sąryšyje dar reikia nurodyti į tai, kad eksploatuojant dujas ir kitas žaliavas nei kiek neatsižvelgiama į vietinių gyventojų teises bei norus. Gamtos turtai be atodairų pajungiami

■ Iš kitos pusės

Skaitau ir netikiu savo akimis. NAUJIENOS, perspausdinusios iš Tiesos str. apie kun. Svarinskio nuteisimą, jį palydėjo dviem nepasirašytais, atseit M. Gudelio, vedamaisiais. Antrame jų — gegužės 20 d. — prikišama TIESOS straipsniui, kad jame nepasakyta, kas tą kleboną teisė. Iš tikro, tas str. nėra reportažas, bet tik, kaip parašyta antraštėje, "Mintys Po Teismo Nuosprendžio". Žinia, faktas, kad nuosprendžiui skirtas ne reportažas, bet jo teisinimas, gali paremti Gudelio teigimą, jog tai pagaliau ir nesvarbu, nes sprendimas buvo ne teismo, bet KGB padiktuotas.

Apie tai nebūtų ką daugiau kalbėti, jei Gudeliui nebūtų užėjęs noras, tą teismą sulyginti su A. Voldemaro byla. Gudelis rašo:

"Tuoju po perversmo (suprask 1926 m. vm) buvo suruošti teismai lietuviams, norėjusiems pasipriešinti perversmą padariusiems. Ruošiamų teismų priešakin buvo pastatytas pulk. Baziulevičius... reikalai taip susidėjo, kad įstatymus sulaužė ir pats A. Voldemaras... (Teisme) Pulk. Baziulevičius pertraukė pradedantį išismaginti Voldemarą, liepė sėstis ir tarė:

— Ponas profesoriau, užmiršk kas buvo. Tamsta sulaužė veikiančius įstatymus ir esi kaltinamųjų suole. Tamsta pasiaiškinsi, kai būsi paklaustas. Turėk galvoje, kad Lietuvoje įstatymai visiems lygūs".

"Jis galėjo kalbėti apie ruošiamą perversmą prieš Lietuvos vyriausybę, bet ne apie savo planus ir filosofiją."

Visą tai Gudelis sužinojo, kažkada apsilankęs pas P. Dargį, kuris esąs "rimtas žmogus", ir kuris buvo pasikvietęs pulk. Baziulevičių savaitei atostogų. Vakarienės metu Baziulevičius papasakojo... ką jis būtų daręs:

"Jei šių eilučių autorių (Gudelių) būtų sutikęs Laisvės Alėjoje... o šių eilučių autorius sekančią dieną užsirašė visą pokalbį."

Deja, tų eilučių autorius neparašė, koks būtų jo pokalbis su Baziulevičium, susitikus Laisvės Alėjoje, kas būtų įdomu, bet tik aiškina:

"Nepriklausomoj Lietuvoj, net ir demokratinę santvarką panaikinus, buvo žinomas teismo sąstatas."

Tai maža paguoda kun. Svarinskui. Atrodo, kad Gudelis visai užmiršo Lietuvos teisinę santvarką. Baziulevičius pirmininkavo karo lauko teismui, kuris sudaromas tik karo stoviu esant išimtiniais atsitikimais. Tai daugiau priemonė drausmei ir tvarkai ypatingai valstybei pavojingais momentais palaikyti, negu teisningumo organas. Ar Gudelis iš tikro mano, kad tarp N. Lietuvos ir dabartinės teisminės santvarkos tėra tik... teisėjų pavardžių paminėjimo skirtumas? Pagaliau, ar į nūdienius įvykius nereikėtų žiūrėti ne pagal prieš 50 metų buvusią, bet dabartinę sampratą?

(vm)

VIRŠŪNIŲ KONFERENCIJA...

(Atkelta iš 1 psl.)

cija nepaskelbė nieko naujo. Atrodo, kad visi jos dalyviai buvo isitikinę, kad veikla toje srityje reikia kiek galima koordinuoti, nes laisvo ūkio kraštai glaudžiai priklauso vienas nuo kito. Jei JAV prezidentas yra isitikinęs, kad ūkinis atkurtimas tikrai stovi prieš akis, tokia situacija JAV-se anksčiau ar vėliau turėtų atsiliepti ir likusių kraštų ūkiui. D. Britanijoje ir V. Vokietijoje tai jau pastebima. Didžiausia problema visuose konferencijos dalyvių kraštuose, išskyrus Japoniją, yra nedarbas: Kanadoje net per 12%, JAV per 10%, V. Vokietijoje per 8%, Prancūzijoje 9%, Italijoje 9.5%, D. Britanijoje 11% ir Japonijoje tik kiek per 2% galinčių ir norinčių dirbti. Nors ūkinė konjunktūra ir gerokai pagerėtų, nedarbo išnykimo sunku tikėtis, nes jis, kaip sakoma, yra "struktūrinis" - kilęs dėl kai kurių pramonės šakų išnykimo kai kuriuose kraštuose. Tokioje būklėje visados gresia pavojus, kad vidaus politiniai sumetimai vers valdžias apsisverti aukštomis muitų sienomis savo gaminams apginti, kas tik ves prie tarptautinės prekybos stagnacijos ir muitais apsaugotų gaminių kainų pakėlimo. Konferencija pasisakė prieš tokias priemones. Ar to pažado jos dalyviai laikysis, tai jau ateities klausimas.

Maskvos imperijos poreikiams; sudaroma klasinė kolonialinė priklausomybė ir tuo būdu pakertama ar net sugriauinama vietinių gyventojų tautinė tapatybė. Tai akivaizdžiai įrodo nuolatinis vietinių gyventojų nuosimčio mažėjimas Kazachtane, Latvijoje ir tragiškiausiu būdu Karelijoje.

A. Gerutis, Berne

★

Iš Klaipėdos kilusių vokiečių bei jų pakalikų organas "Memeler Dampfboot", leidžiamas Oldenburge, Vakarų Vokietijoje, skelbia, kad miręs šio mėnesinio leidinio leidėjas ir redaktorius F. W. Siebert, sulaukęs 83 metų amžiaus.

Dar 1849 m. Klaipėdoje įsteigtas laikraštis nuo to laiko, kai Klaipėdos kraštas atiteko Lietuvai, pasidarė aršus vokiškųjų interesų gynėjas, o Vokietijoje įsigalėjus Hitleriui tarnavo nacionalsocialistų politikai.

Po antrojo pasaulinio ka-

ro "Memeler Dampfboot" atgaivintas Vakarų Vokietijoje ir pradžioje ėjo kas dvi savaites, o paskum kas mėnesį. Leidinys visą laiką pasiliko ištikimas savo pagrindiniam nusistatymui — neapvykantos skleidimui prieš Lietuvą ir lietuvių tautą.

Reikia pastebėti, kad ta pati W. Siebert leidykla leiddo Klaipėdoje taip pat dienraštį lietuvių kalba "Lietuvišką Ceitungą". Lai kraščio leidimas sustabdytas 1939 m., Klaipėdos kraštą užėmus Hitleriui. Pokarinis "Memeler Dampfboot" dar ir šiandien neriasi iš kailio, kartodamas dainele, kad Klaipėdos kraštas (ir iš viso Rytų Prūsija) visais laikais buvęs vokiškas. Bet nuostabu, kodėl tam "grynai vokiškam kraštui" prireikė leisti "Lietuwiszka Ceitungą"...

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

PALIKIMAS, KURIO NĖRA KAM PALIKTI

Ne visada iš praeities galima semtis stiprybės, nors tai daryti ir mūsų himnas ragina. Stai, palyginus dar ne labai seniai, įtrepna žilutėlis žmogelis į redakciją pora didžiulių ir sunkių krepšių nešinas, dailios ir net nedrįsta tuoj pat prašnekti. Ir tik nusišluostęs nuo kaktos prakaitą, prabyla:

-- Vadinasi, ponai, gal galėtumėte ši mano brangiausią turtelį, tarpe kito tokio, irgi priglausti savo pastogėje? Gal dar bus ir jums naudingas? Tai mano per ilgus metus surinktos lietuviškos knygelės ... Marti ir anūkai vis tiek jas išmes į 'dumpas', nes jomis visiškai nesidomi, o ir skaityti kaip reikiant neįkerta ... Ana, amžina atils, mano kaimyno airiis žentas tokių gėrybių jau pilną sunkvežimį išvertė į šiukšlyną. O gaila ... Labai gaila ...

Ir traukia senelis savo lobį iš maišo. Zinoma, dabartinėmis mūsų kritikų akimis žiūrint, gal tai ir nedidelės literatūrinės vertybės. Jau gerokai sutrintas Lelio žodynas, 'Vargdieniai', 'Pirmasis streikas', 'Genovaitė', 'Titaniko žuvmis', 'Ar yra Dievas', 'Boba ne velnias' ir daugybė panašaus mišinio. Bet tarpe jo - ir 'Giesmininko pasikalbėjimas su Lietuva', 'Cit paklausyk!', 'Ten gera, kur mūsų nėra', 'Vincas Kudirkos raštai' ... Negi galima į visą tai numoti ranka? Juk čia yra tas šio kuklaus žmogelio sielos lesalas, kuris net iki šiol išsaugojo jame ir gyvą lietuvių kalbą, ir senosios tėvynės prisiminimus, ir dėmesį dabartinėms mūsų šalies problemoms.

Na, gal sakysite, kam čia pasakojate seną ir nusibodusią istoriją? Siandien jau ne tie laikai, ir mes jau ne tokie senlietuviai, kaip anie buvo. Kiek žvalaus jaunimo! ... Kiek lietuvių profesorių! Tik paskaičiuokite, kiek ir kokių kūrinių išleidome! Ir premijuotų romanų, ir premijuotų poezijos, ir premijuotų dramų ir stambių lituanistinio mokslo veikalų! Kultūringo tautiečio knygų lentynos linksta!

Teisybė, tikrai linksta - ir gal net lūžta, pridėjus iš Lietuvos gautus veikalus ir anglų kalba rašytus. Bet ar neartėja ta pati šio baltagalvio tautiečio tragedija ir mums? O ką pranašauja kad ir keli tokie

faktai iš laiškų ir tikrų pokalbių apie 'nusidavimus' jau ir toje mūsų 'kultūringoje visuomenėje'?

Antai, praeitą rudenį pora pensininkų susirinkime klausinėjo savo draugus: ką daryti? Mat, jie jau visam laikui išsikrausto į Floridą paskutiniųjų šio gyvenimo žiemų šilčiau praleisti, išsiveža ir ši ir tą lengviau pakeliamo, bet kur dėti knygas? Leidėjai ir laikraščiai esą vis ragino pirkti, tad ir prisipirkę daugybę, bet negi dabar vešiesi su savimi 'tokį svorį'?.. Be to, jau ir akys raibsta ...

Vieno mirusio rašytojo našlė taip pat skundžiasi laiške artimiesiems, kad esą visai nežinanti, kur dėti savo neužmirštamą velionio paliktas tokias knygų stirtas, kurios užgriozdina beveik pusę buto, o dabar ji reikią išnuomoti. Tą palikimą siūliusi net lituanistinės mokyklos bibliotekai, bet ji tik keliolika knygų pasirinkusi, nes jau ir taip neturinti kur jų patalpinti -- kambarėlis esą per ankštas ...

O ižymus mūsų politinių ir visuomeninių tūzų biografai susirūpinę teiraujasi, kur būtų galima saugiausiai palikti bent jo surinktus svarbius istorinius dokumentus, kad jie iki geresnių laikų nepražūtų.

Ir va - jums dar vienas 'paguodžiantis' pavyzdys. Vienas, dar nepriklausomybės metų kultūrininkas buvo atsiėmęs net stamboką pundelį nepaprastai įdomių laiškų, tarp kurių buvę net Maironio ir Vaižganto. Juos išsaugojęs net per bombardavimus. O čia, rodės, labai saugiai su kitais raštais pasidėjęs savo garažo kamputyje. Bet gi dabar, grįžęs po ilgesnio laiko iš ligoninės, toje saugioje vietoje radęs tik savo sūnelio sukrautas alaus dėžes ...

Kai tokių ir panašių balsų ir įvykių skaičius gausėja, nėra garantijos, kad šviesios ateities sulauks ir tie paskirų tautiečių archyvai, kuriuose sukaupta net dešimtys tūkstančių kultūrinio palikimo vienetų. Putnamo archyvo pastogė gera, bet jau beveik perkrauta. Universitetai į savo rūsius priima taip pat ne visi ir ne viską. Na o vaikams ir vaikaičiams, nors ir lituanistinės mokyklos baigusiems, yra daug įdomesnės

JONUI KASMAUSKUI 100 METŲ...

(Atkelta iš 1 psl.)

nai. Kai mes pasimaišėme maišatyje, vienas kazokas man kažkuo kirto per galvą. Perskėlė man galvą ir ilgai žaizda nesugijo. Liko visam gyvenimui randas ir ant jo plaukai neužaugo."

Jonas Kasmauskas gimė grafo Čapskio dvare. Tėvas buvo dvaro užvaizda. Gyveno labai skurdžiai. Tėvai buvo susilaukę 10 vaikų, bet 5 iš jų mirė dar maži būdami. Užaugo 3 broliai ir dvi seserys. Vėliau tėvai persikėlė į Šiaulius. Būdamas 16 metų Jonas pradėjo mokytis kalvio amato pas vokiečių Horman. Apie kokį nors mokslą neturėjo progos net pagalvoti. Dirbo pas Zubovus Šiauliuose kaip kuliųjų mašinų prižiūrėtojas ir vis svajojo apie geresnį gyvenimą. Būdamas 18 metų, paliko tėviškės namus ir išėjo į pasaulį geresnio gyvenimo ir skanesnės duonos kėsnio ieškoti.

Atvyko Amerikon į So. Bostoną ir dirbo Wollworth fabrike už 8 centus į valandą, 60 valandų savaitėje ir gaudavo 4.8 dolerių per savaitę.

Jonas Kasmauskas buvo sumanus ir išradingas. Išmoktas kalvio amatas paskatino jį domėtis siurblių ir kitų aparatų gamyba Wollworth fabrike. 1916 m. jis įsteigė savo įmonę "Boston Instrument Mfg. Co., Inc." ir ją inkorporavo 1919 m. gruodžio 8 d. Savo įmonėje gamino precizinius medicinos instrumentus. Savo gaminamus švirkštus gerokai patobulino įgydamas net 8 patentus. Švirkštai buvo naudojami žmonių ir gyvulių gydymo reikams (injekcijoms). Jo įmonėje dirbo iki 42 darbininkų, nemažai lietuvių. Savo įmonę

ir vertingesnės jų tėvų ir senelių banko knygelės ...

Zinoma, esama čia ir ateitimi pasirūpinusių. Sutvarkiusių testamentus ir net suplanavusių savo laidotuvių iškilmes. Yra ir apsisprendusių sušildinti. Bet kaip laidosime savo knygas ir kitą kultūrinį palikimą? O gal iš rezidencijų atlaikų sugebėtume pastatyti bent lietuviškų knygų krematoriumą, jeigu neįmanoma sumūryti tokių patalpų, kuriose visas šis mūsų dvasios turtas sutilptų? Ten galėtume atliekamas knygas deginti su apeigom ir prakalbom, su paskutiniu autorių pašloviniu, nes ugnelė vis tiek šventa, kaip ir senovėje, kai joje drauge laidodavome raitelį ir jo žirgą. Juk vis tiek būtų daug garbingiau negu - Aistį, Brazdžionį, Nyką Niliūną, Algimantą Mackų, Marių Katiliškį, Jurgį Jankų, Vytautą Alantą ir daugelį kitų, net su Rašytojų draugijos pirmininku Anatoliju Kairiu kietuose viršeliuose - lopeta pastumiant, verstį į šiukšlių duobę ...

išlaikė 43 metus. Turėdavo daug užsakymų ir darbą atlikdavo gerai.

Jonas Kasmauskas yra giliai susipratęs lietuvis patrijotas, beveik visų lietuviškų organizacijų narys, jų steigėjas ir rėmėjas. Jis dirbo Didž. Lietuvos Kunigaikščio Vytauto pašalpos klube, yra narys Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, Lietuvių Dainos Draugijos steigėjas, Jaunuomenės rėtelių organizacijos steigėjas, Lietuvių laikraščio "Ateitis" leidėjas, Liet. Tautinės Sandaros steigėjas, jos išdininkas ir finansuotojas, Lietuvių Piliėčių Draugijos S. Bostono steigėjas, Lietuvai Vaduoti Sąjungos Bostono skyriaus skyriaus pirmininkas, ALT Bostono skyriaus pirmininkas, vicepirmininkas ir kasininkas, BALFo rėmėjas, jo Direktorius ir ilgametis narys, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Bostono skyriaus pirmininkas, namų įkūrėjas ir fundatorius.

Jonas Kasmauskas mėgo dainas ir dalyvavo Miko Petrausko Gabijos chore.

Lietuviai atvyko į Ameriką daugumoje be pinigų. Čia jie kūrėsi, statė bažnyčias, susirinkimų sales ir kit. savo fizinėmis jėgomis, talkos būdu. Jonas Kasmauskas galvojo, kad reikia įsigyti nuosavus namus, kuriuose lietuviai galėtų rinktis, jautų draugišką šilumą ne tik suaugusiems, bet ir jaunimui.

Progai pasitaikius, buvo surastas namas - apdegusi žydų sinagoga, o anksčiau vienuolynas. Nors vidus buvo išdeges, bet stogas ir sienos geros. Tas namas buvo nupirktas su Jono Kasmausko parama. Reikėjo tuos namus atremontuoti ir išdekoruoti. Jonas Kasmauskas apsiėmė remontą finansuoti, o darbai bus atlikti visų narių talkos būdu. 1952 m. namai buvo atremontuoti ir kovo 1 d. atidaryti. Namai išpuošti pagal dail. Viktoro Andriušio planus ir idėjas, architekto Okunio detales ir inž. Jono Mikalausko priežiūrą. Šiuose namuose įkurdinti biustai Karaliaus Mindaugo, Vytauto Didžiojo, Prezidento Antano Smetonos ir poeto Maironio, o taip pat ir Jono Kasmausko. Dauguma žymiųjų asmenų paveikslų ir t.t.

Atidarant šiuos Lietuvių Tautinės Sąjungos namus buvo surašytas toks testamentas.

"Anais 1952 metais, kai motulė Lietuva buvo tebekankinama žiauraus bolševikinio budelio, kai Lietuvos miškuose partizanai vedė žūtbūtinę kovą gyventi laisviems laisvoje savo žemėje arba žūti, kai dalis jos vaikų pasklidę po visą pa-

saulį telkė jėgas kovai už lietuvių ir Lietuvos laisvę, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Bostono skyrius įsteigė, pašventino ir atidarė pirmąjį Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos namą, tikslu sudaryti tvirtovę kovai vesti už Lietuvos laisvę, išlaikyti lietuvių šiam krašte ir kelti lietuvių kultūrą".

Jonas Kasmauskas šiais jo įkurtais namais labai didžiuojasi ir jais rūpinasi, atsiųsdamas kamet auką jų išlaikymui. Pamatęs atremontuotus namus, džiaugiasi ir dėkoja valdybai kad namai neapleisti.

1956 m. sausio 21 d. A. L. Tautinės Sąjungos Bostono skyrius, savo visuotiniame susirinkime, už nuopelnus Tautinei Sąjungai ir lietuviškiems reikalams, išrinko jį garbės pirmininku su teise dalyvauti šio skyriaus valdybos posėdžiuose sprendžiamuoju balsu iki gyvos galvos.

Po antrojo pasaulinio karo, Jonas Kasmauskas sudarė 27 lietuvių šeimoms dokumentus atsikelti į So. Bostoną ir finansiškai padėjo joms įsikurti.

Sukaktuvininką raštu sveikino: Lietuvių Piliėčių Draugijos - pirm. Aleksandras Čaplikas, Lietuvių pasiuntinybės ir Vliko - inž. Vytautas Izbičkas ir kitų organizacijų - Lionginas Izbičkas.

Po oficialios programos, įvyko meninė programa, kurią atliko solistas Benediktas Povilavičius. Akompanavo kompozitorius Jeronimas Kačinskas. Pagerbime dalyvavo daug žmonių.

V. Senūta

MIRĖ ARCHITEKTAS JONAS MULOKAS

Po sunkios ir ilgos ligos š. m. gegužės 31 d. Santa Monikoje, Kalifornijoje, mirė vienas žymiausių lietuvių architektas Jonas Mulokas, sulaukęs 75 metų amžiaus.

Velionis buvo gimęs 1907 m. gruodžio 18 d. Rokiškio aps. Juodupės valsč. Vištagerklis km.

Amerikoje jo žymesnieji architektūriniai darbai yra šv. Marijos gimimo bažnyčia Chicagoje, E. St. Louis liet. bažnyčia, Atsimainymo bažnyčia Maspe-the, Kennebunkporte, Indianoje, Montanoje ir kt.

Velionis nuliūdime paliko žmoną Jadvygą, sūnus Rimą su žmona Rūta ir Dainių su žmona Loreta, keturius vaikaičius: Undinę, Rimą, Aušrą ir Ievą, Lietuvoje seseris Jadzę Mielūnienę ir Valę Garškienę bei brolį Vytautą Muloką.

Birželio 4 d. po gedulinių pamaldų šv. Kazimiero bažnyčioje, velionies kūnas buvo palydėtas amžinam poilsiui į Los Angeles kapines.

Šiapus ir anapus

Pirenėjų *Henrikas Stasas* (27)

Madridą palikome anksti. Saulės spinduliai dar tik lietė viršutinius Cuzco viešbučio aukštus, kai atsiveikinom su plačia, žalumynuos paskendusio Paseo de Castellana. Dabar mūsų autobusas išsijungęs į rytinio judėjimo srovę riedėjo Madrido gatvėmis, kurios vedė iš miesto į Ispanijos šiaurę, į Mesetą.

Ilgą kelionę per Iberijos pusiasalį pažinome klasiškąją Andalūziją, jos romantišką pajūrį su akinančiai baltais paplūdimiais, istorinius ir triukšmingus miestus, bei mūzų palaimintą Ispaniją. Tačiau Mesetoje šios trys Ispanijos neegzistuoja. Žemę čia dengia giliai mėlynas dangus ir rusvo granito plotai, kurie vietomis svajingais skardžiais nusileidžia į gelmes ir vėl iškyla į aukštumas. Tai vidurio Ispanijos plokštakalnė, kuri kaip milžiniška skara dengia didelę Iberijos pusiasalio dalį ir čia vadinama - Meseta.

Sunku aprašyti. Ją reikia matyti ir išgyventi. Gal ryškiausią šios plokštakalnės peizažą yra nutapęs rašytojas Antonio Amchado Machado šiuo sakiniu: 'Vilkų išbraidyta tyruma, vargingas ir vienišas kraštas - be kelių, be turtų ir laimės ta mano tėvynė'. Tačiau autorius toliau prisimena šį kraštą, kaip mielą ir savą.

Prieš keliolika metų su žmona keliavome taip pat per Mesetą, tik kita kryptim, būtent iš Salamancos į Madridą. Tačiau Meseta visur ta pati, nežiūrint kuria kryptimi keliausi. Keliai čia atviri, be medžių ir žalumos, todėl Mesetos panorama prieš akis atsiskleidžia kaip žemė. Tai savotiškas kraštas, kuriame net vanduo parduvinėjamas. 'Aqua, aqua fresca', arba 'Pan y aqua de Salamanca (duona ir vanduo iš Salamancos), tai dažnai girdimas Mesetos gyventojų išsireiškimas.

Cia atrodo sustingęs ir laikas, ne tik žemė. Ir niekas čia neskuba. Kastiliečiai gyvena pagal posakį: 'Manana sera otro día' - rytoj kita diena, tai kam gi rūpintis rytojumi! Gal ir pati Mesetos gamta suformavo jų tokius charakterio bruožus. Tačiau nemažai įtakos jų charakteriui turėjo ir maurai, kurie čia ilgą laiką viešpatavo. Juk pagal musulmonų religiją žmogaus gyvenimą tvarko Dievas, tad Dievas - jų manymu - pasirūpins ir rytojaus dieną.

Arčiau Burgos Mesetos gamtovaizdis pasikeitė. Žali vynuogynai ir sidabru žvilgantys alyvmedžių lapai gaivino monotoniškos gamtos išvargintą akis. Netrukus iš šios žalumos iškilo ir Burgos katedros bokštai, kurių pilkus siluetus žydro dangaus fone buvau pastebėjęs jau iš tolo.

Istorinį Burgos miestą pasiekėme pačiam vidurdienį ir iš pirmo žvilgsnio buvo galima pastebėti, jog čia daugiau turistinis miestas, negu prekybos ar industrijos. Važiavome žalumynais ir gėlėmis pasipuošusiu Río Arlanzon upės pakraščiu, kur pro mūsų akis slinko puošnios Paseos plačiai

šaligatviais ir viliojančios gatvių kavinės. Sustojome miesto centre prie viešbučio, kur buvo mums užsakyti pietūs. Tačiau prieš pietus dar turėjome šiek tiek laiko pasidairyti po miestą ir aplankyti garsiąją Burgos katedrą. Katedra buvo visiškai netoli sustojimo vietos, tad kiek paėję gražia pavėsinga alėja, priėjome ir katedros aikštę su garsiąja Santa Maria arka. Tai įdomi kolosalinių proporcijų arka, statyta XVI šimtmeityje karaliaus Karolio V-jo garbei. Arkos fasadą puošia karaliaus statula, apsupta eilės dignitorų. Be kitų skulptūrų čia išsiskiria legedarinio Ispanijos kovotojo Cid'o statula. Cid viduramžiais narsiai kovėsi su maurais ir ispanų literatūroje vėliau tapo mėgstamiausias epų

ir romanų herojus. Net arabai jį laiko narsumo stebuklu. Karžygio garbės jis jau buvo sulaukęs, dar būdamas gyvas, nes ir karalius jį pagerbė, leidęs jam vesti savo giminaitę Ximeną. Tačiau Cid ne tik karo lauke pagarsėjo. Jis pasižymėjo ir kaip geras Ispanijos išdoto tvarkytojas. Neveltui Theophile Gautier jį laiko pasaulio išdininkų dekanu. Visiems žinoma, kad karai ištuština valstybės iždą. Panašiai atsitiko ir Cid'ui, vedant ilgą karą su maurais. Pritrūkęs pinigų toliau karui vesti, Cid kreipėsi į du to meto turtinigus žydus - kurie buvo žinomi, kaip aukštų palūkanų lupikautojai - prašydamas paskolos. Žydai sutiko paskolinti prašytą sumą, tačiau reikalavo tam tikrą kiekį brangenybių, kaip užstatą. Cid tada įsakė savo pavaldiniams pripilti metalinę dėžę smėliu, ją gerai uždaryti ir karaliaus antspaudu užantspaudavus nuvežti skolintojams, kaip bran-

genybių užstatą. Už tokią sunkią 'brangenybių' dėžę žydai, žinoma, su malonumu tuoju išteiko Cid'ui pinigus.

Karui pasibaigus ir valstybės iždui vėl prisipildžius, Cid sąžiningai skolintojams grąžino pinigus. Tik, žinoma, jokių palūkanų nemokėjo ir, lupikautojams stebint, atidares dėžę išpylė smėlį. Taigi, Cid buvo ir karys ir finansininkas.

Cid mirė kaip karys kovos lauke, netoli Valencijos. Jo ir Ximeno palaikai dabar ilsisi marmuriniuose sarkofaguose Burgos katedroje.

Burgos katedra dedikuota Sv. Mergelei Marijai ir laikoma viena turtingiausia meno kūrinių visoje Europoje. Savo išore ji skiriasi nuo kitų Ispanijos matytų katedrų, nes jos priekyje iškyla du milžiniški gotikos bokštai. Daugumas Ispanijos katedrų turi tik vieną bokštą. 1431 metais vyskupas Alonso de Cartagen vyko Šveicarijon į bažnytinį suvažiavimą ir važiuodamas pro Stras-

burgą pastebėjo, jog tų miestų katedros turinčios dvigubus bokštus. Dvigubi bažnyčios bokštai jam atrodė labai išpuodingai ir grįžęs jis pasikvietė iš Koelno statybos meistrą Joną, kuriam pavedė suprojektuoti Burgos statomai katedrai du bokštus. Mat, Burgos katedra buvo statoma 300 metų: pradėta 13-me šimtmeityje ir baigta 16-jame.

Tai tikrai nepaprastas gotikos kūriny. Theophile Gautier ją taip charakterizuoja: 'Gigantiška - kaip Egipto piramidė, bet švelni - kaip moters plaukų banga. Tai nuostabiausiai pražydusi gotika, tačiau painesnė negu Brazilijos džiunglės'.

(Bus daugiau)

ENGINEER/FIELD SERVICE to install and service laser medical instruments. Offering specialized training through a reputable company dedicated to professionalism. Send resume to: MEDITEC OF AMERICA, INC., P. O. Box 10253, Clearwater, Fla. 33517. (23-25)

Užjūrinis paskambinimas leidžia jums girdėti jų šypsena.

Ką kaip Italija neatrodo taip toli kada jūs skambinate.	Rate levels		
	10 mins.	Hours	
Yra taip gera vėl girdėti jų balsus, beveik lyg būtumėte kartu su jais.	EUROPE Including tax		
\$8.88 už 10 minučių yra žema kaina	Standard	\$14.77	7am-1pm
Italijai ir daugumai kraštų Europoje, kada jūs patys išsukate numerį naktį nuo 6 val.	Discount	11.10	1pm-6pm
vak. iki 7 val. ryto.	Economy	8.88	6pm-7am

Jeigu jūs turėtumėte klausimų dėl užjūrio skambinimų, išsukit nemokamai numerį 1 800 874-4000. Mes atsakysime į visus jūsų klausimus ir pasakysime kaip lengva išsukti tarptautiniam skambinimui.

 Ohio Bell

KŪRYBA IR MOKSLAS

ŽEMĖ IR MALDA

Vacys Kavaliūnas

Yra du prancūzai rašytojai — George Matoré ir Mureille Lucault, kurių gyvimo kelias susijęs su lietuvių tautos dalia barbariškoje sovietinėje okupacijosvenimo kelias susijęs su lieje ir kurie savo patirtį atvaizdavo savo kūryboje.

Apie G. Matoré ir jo romaną "La museliere" mūsų spaudoje buvo kiek daugiau rašyta. Tad čia tebus trumpas stabtelėjimas prie M. Lucault romano "Le gui ne pousse pas sur les arbres morts" — "Amalas neauga ant nudžiūvusių medžių".

Skaitant M. Lucault knygą ir negali negalvoti apie Dantės "Dieviškosios komedijos" Pragarą, kurio angoje gūdus įrašas — ir kurio devintosios giesmės pirmosios eilutės atskleidžia žmogiškosios būties gelmes sukrečiančią esmę: "Čia kelias į dejonių karalystę, čia kelias ten, kur skausmas ir tamsa"...

Skaumas ir tamsa, gū-dumas ir neviltis sklinda iš M. Lucault knygoje vaizduojamo gyvenimo. O jis — reali ir kasdieninė tikrovė, su kuria skaudžiai susiduria lietuvis, o taip pat ir kiekvienas, kuris atsiduria toje niekšybės paslaptimi apgaubtoje karalystėje. Karalystėje, kurioje nematyti nei pragiedrėjimo, nei pabaigos. O gyventi reikia.

Knygos pabaigoje, jau paskutiniame viršelio puslapyje, autorė rašo:

"Ar tik ne jūs vieną kartą mane klausėte:

— Kaip jie "tenai" gyvena?

Ar galbūt ir be klausuko:

— Tai turėjo būti sunkūs tie aštuoneri metai Sovietų Sąjungoje...

Maskva — Vilnius. (...). Iš tikrųjų Lietuva. Jūs žinote. Tai beveik vaiduoklišką kraštą, kurio nesimas jau nieko bent kiek stipriau nebejaudina... Kraštas,

kuris trepiamas vienu, paskui kitų ir kurio vienintelė tapatybės žymė — ty-lus išdidumas".

Kaip jie tenai ir gyvena? Toks klausimas, žinoma, be klausuko, o su ženklu, reiš-kiančiu liūdesį ir skausmą, kurio mes neturime ir ku-ris tėra mūsų sieloje, nuolat kyla ir kyla skaitant M. Lucault knygą.

Ir tai, kaip jie tenai gyvena, atsiskleidžia kasdieninio gyvenimo tikrovėje drauge su autorės minties ir sielos bangavimais, kuriuos sukelia jos gyvenimo žingsniai Maskvoje ir Vilniuje. Ir nuotaika, ir mintys, kylančios knygą skaitant, vis tokios pačios. Vis mąstai, kad tai patirtum ir įžengdamas pro Dantės "Dieviškosios komedijos" pragaro vartus ir sukrečiantį jo angos įrašą: Palikite bet kokią viltį, kurie čia įeinate.

Ir to beviltiško ir be jokios giedresnės prošaistės ir be jokios dvasinės šilimos vaizdai, o juose ir žmonės, liejasi ir bėga per visą knygą. Ir būtų dar nieko, jei tatau būtų tiktai knygoje. Bet jis, tasai beviltiškas gyvenimas, — mūsų žemėje, pavergtoje barbariškos sovietinės Rusijos, kurios neatskiriama dalis esame ir mes patys — tenai įminti mūsų gyvenimo kelio pėdsakai, tenai mes nuolat sugrįžtame ir savo mintimis bei dvasia.

O tenai likusių ir gyvenančių tasai gyvenimas — kasdien ir skaudžiai junta ma tikrovė. Ir pasiskusti ar pasiguosti nėra nei kam, nei kada. Net ir kalbėti apie vakar dieną vengiama — kam atskleisti dar tebegyvas ir skaudžias žaizdas!

O tos žaizdos — deportacijos, miško broliai, išdraskytos šeimos, S. Kudirkos drama, herojiška R. Kantos tragedija. Sunkūs ir skaudūs ir visi kasdieninio gyvenimo keliai ir žingsniai. Ekonominiai problemų nėra, tačiau prie maisto produktų — nesibaigiančios eilės.

Dažnai, kai prisireikia kokio nors kasdieninio vartojimo daikto, ieškok neieškojęs vistiek nerasi. Kartais pritrūksta net ir tualetinio popieriaus. Ir žmonės juokauja — reikia vartoti Leonido Iljičiaus nuotraukas.

Negeriau ir su butais — juose sukemša kelias šeimas. O ir čia, sako, kartais ne todėl, kad tų butų trūk-tų, o kad vieni kitus galėtų sekti. Ir tai dar būtų nieko. Bet į juos atsilanko jie. O

kas tie jie, niekas nesako, bet jie egzistuoja. P. Sartre pasakytų, kad jie — tai ki-ti, tai pragaras.

Zinaida Vasiliejevna pa-sakoja ir skundžiasi:

"Jie buvo atėję. Ir viską išgriozdė... Tai greičiau-siai kaimynai. Jie turėjo pranešti kad pas mane "su-sirenka". (...) Vieną kartą, man nesant namie, jie liepė išgręžti sienoje skylę, kad galėtų įtaisyti mikrofoną. Kaimynas nepaklausyti ne-galėjo, bet jis mane per-spėjo."

Knyga — čia anaipol nėra jokia jos recenzija — parašyta nuoširdžiai. Taip, kaip autorė gyvenimo kelio žingsniai ir jos mintys bangavo tarp Maskvos ir Vilniaus, susitinkant su kas-dienine tikrove, pro kurią atsiskleidžia ir žmogaus vidinio pasaulio gelmės ir plotai.

Vilniuje kiek geriau, nors, norint čia apsigyven-ti, leidimo turi vykti į Maskvą. Tačiau čia jaučia-ma Vakarų kultūros dvasia. Čia, Gedimino kalne, plevė-suoja krašto vėliava. Tik ar kraštas yra kraštas, jei jis neturi savo sienų?.. Čia šv. Onos, šv. Petro ir Po-vilo bažnyčios, šv. Teresės bažnyčios, čia ir Aušros Vartai.

Čia taip pat ir dar tebe-gyva košmariška gūduma:

baimė, auštant išplėšimas iš namų. Ir nežinai nei ko-dėl, nei už ką — kelias į Sibirą. Tačiau čia tebegyvi ir tie momentai, kurie yra lietuvių tautos sielos gel-mėse — laisvės troškimas. Ir tai atsiskleidžia realiais momentais: vėliava vasario 16 ant valdžios pastatų ar plakatas Lietuva lietu-viams. (Šiuos žodžius auto-rė taip ir rašo — lietuviš-kai).

Aplamai lietuviškasis ele-mentas gana gausus: Pa-langa, Nida, Neringa, vyrų ir moterų bei merginų var-dai bei pavardės, net ir at-sisveikinant: Viso gero.

Yra ir gražių ir gilių mo-mentų, kur žmogus ir jo siela prasmingai ir tarsi net mistiškai yra susilieję su aplinka — peizažu ir jo dvasia. Tokie, pavyzdžiui, yra iš laiko tolumų atėję lietuvių sielos bruožai:

"Bažnyčia lydėjo pačius didžiuosius — vedybų, krikšto ir mirties — momen-tus. Atsisakius senosios re-ligijos, bažnyčia niekad ne-nustojo buvusi jų gyvenimo dalis. (...) Žemė ir malda. Jie buvo kaimiečiai, lietu-viai ir krikščionys. Galbūt tik kita eile. Tačiau tai teikė jiems stiprybės. Kartais net ir tada, kai vakare, ar-tėjant poilsio ir miego va-landai, kai esi jautresnis,

(Nukelta į 6 psl.)

LIETUVOJE MIRĖ MUZIKAS

KLEMENSAS GRIAUZDĖ

Praėjusią savaitę mus pasiekė žinia, kad š. m. ge-gužės 31 d. Vilniuje po me-tais kankinusios vėžio ligos mirė kompozitorius, chor-vedys ir muzikinių an-samblių vadovas Klemensas Griauzdė. Jis buvo gimęs 1905 m. Rygoje. Jaunystėje persikėlęs į Lietuvą, ku-rį laiką vargoninkavo, vė-liau nuo 1926 iki 1931 m. lankė ir baigė Kauno kon-servatoriją, chorvedybos, vargonų ir kompozicijos klases.

Daugiau kaip 50 metų muz. Kl. Griauzdė aktyviai reikšėsi lietuvių muzikinėje veikloje, yra parašęs daug dainų solistams ir cho-rams, ypač nepriklausomy-bės laikais savo rašiniiais periodinėje spaudoje kėlė muzikinius klausimus. Žy-miausi jo kūriniai yra Va-riacijos ir Fuga fortepijo-nui ir kantata Jaunoji Lie-tuva. Tačiau bene didžiausi jo nuopelnai buvo pasiekti chorvedyboje. Daug metų jis Kaune vadovavo Jauno-sios Lietuvos centriniam chorui, pasiekusiam aukštą muzikinį lygį ir su dideliu pasisekimu ne kartą kon-certavusiam Latvijoje ir Estijoje. Greta to Kl. Griauzdė 1928-40 m. buvo Karo mokyklos muzikos skyriaus vadovas, 1928-40 m. muziką dėstė Aukštes-niuose kūno kultūros kur-suose ir IV Kauno gimna-

zijoje.

Jaunosios Lietuvos są-jungos vadovybėje jis buvo muzikinių reikalų vadovu, rūpinęsis gausiais jauna-lietuvių choris, rajoninių dainų rengimu, 1937 m. di-rigavęs jungtinį chorą JL dainų šventėje. 1940 m. pradėjo lektoriauti teoriją Kauno k o n s e r v a t o r i j o j e, nuo 1941 m. vadovavo VDU chorui, keleris metus buvo Jaunimo teatro ir Jaunojo dramos teatro dirigentas.

Pokariniais laikais, pasi-likęs ok. Lietuvoje, muz. Kl. Griauzdė 1946-54 m. dėstė Klaipėdos muz. mo-kykloje, 1954 m. LTSR kon-servatorijoje docentas, 1963 m. Vilniaus ped. inst. stu-dentų choro vadovas, 1961 m. pripažintas LTSR nusi-pelnęs meno veikėju, 1965-1975 m. studentų choro Ga-bija vadovas, 1946, 1960 m. respublikinių dainų šven-čių vyr. dirigentas.

Klementas Griauzdė savo žemiškąją kelionę baigė, tačiau jo įnašas mūsų mu-zikiniame gyvenime ilgai bus jaučiamas ir su pagar-ba minimas tiek ok. Lietu-voje, tiek išeivijoje, jei ne kitaip — tai bent skam-biam jo sukurtų dainų me-lodijomis paskirų solistų ar pavienių chorų koncer-tuose ir masinėse dainų šventėse. Ir tai bus gra-žiausias jo talento pager-bimas.

VACIO KAVALIŪNO ROMANAS DALIA

Kietais viršeliais su aplanku dail. Vlados Stančikaitės-Abraitienės, 236 psl. Kaina 7 dol. Išleido Viltis.

— — — — — I Š K I R P T I — — — — —

Siunčiu 7 dol. ir prašau atsiųsti Vacio Kavaliūno naują romaną DALIA. (Vilties draugijos nariams kaina 5 dol.).

Persiuntimo išlaidoms pridėti 1 dol.

DIRVA
P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103

Pavardė ir vardas

Adresas

Raštikio ketvirtoji knyga

P. Lelis

Praeitais metais gen. S. Raštikio išleista 790 puslapių knyga 'Lietuvos likimo keliais'. Ir ne jos skambus vardas - bet turinio menkumas, atsibodęs senų istorijų kartojimas ir autoriaus tariamų nuopelnų iškelimas - nustebino skaitytoją.

Iš anksčiau Raštikio išleistų trijų ši paskutinė ketvirtoji yra biedniausia, nes joje jokie 'Lietuvos likimo keliai' nenurodyti, beveik nieko naujo neiškelta, o tik kartojama tie patys įvykiai, kurie buvo jau aprašyti pirmose knygose, tik pakeistoje formoje. Koks tikslas autoriui kartoti savo pergyvenimus '20 mėnesių rusų nelaisvėje' (psl. 125-221) kas jau buvo plačiau aprašyta pirmoje knygoje, kartojant net tuos pačius žodžius, kaip pav. 'Stas ka vyručai' (Staseli gelbėk)?

Sios knygos turinys nurodytas ne tik pagal puslapius, bet tęsiant iš pirmųjų knygų, ir pagal atatinkamus skyrius. Nesileisdamas į platesnį knygos nagrinėjimą, pasitenkinčiau tik pastabomis prie kai kurių skyrių, kuriuos teko ištaisai perskaityti.

Pirmame, t.y. XI skyriuje, patalpinta plk. K. Ališausko knygos 'Lietuvos karas su bolševikais ir bermontininkais' recenzija. Paprastai knygų recenzijos dedamos į laikraščius ir žurnalus, o šioje knygoje - trūkstant naujų temų ir norint pakelti knygos puslapių skaičių - autorius sudėjo ne tik Ališausko, bet taip pat plk. K. Skirpos (Sukilimas Lietuvos suverenumui atstatyti) ir J. Matulionio (Neramios dienos) knygų recenzijas. Kas tuos veikalus yra skaitęs, tai gali jis pats juos ir vertinti, be gen. Raštikio komentarų.

Ilgesniame XV skyriuje pavadintame 'Kitomis karinėmis temomis' sudėta įvairi mišrainė: kai kurių generolų likimas, tarp kūjo ir priekalo, Brazaičio laikinoji vyriausybė, Lietuvių kova prieš SS legijonus ir t.t. Sios temos buvo jau kitų autorių nagrinėtos, apra-

šytos ir šioje knygoje nieko naujo nepasakyta.

Siame skyriuje autorius paminėjo tik vieną įdomesnę įvykį, ko nebuvo pirmose savo knygose minėjęs - tai jo pasikalbėjimas su tarybiniu prezidentu Paleckiu. Tenka stebėtis buvusio Lietuvos kariuomenės vado tokiu dideliu nusizėminimu - eiti pas Lietuvos pavergėjus komunistus ir prašyti jų malonės duoti jam nors darbą. Kanceliarijos viršininkė Bulotienė nenorėjo prileisti jo prie prezidento, bet - Raštikui nenusileidžiant - sutiko atsiklausti telefonu, tik paprašė Raštikį išeiti į kitą kambarį, kad jis negirdėtų pasikalbėjimo. Po 10-15 min. laukimo pranešė, kad jis gali eiti pas Paleckį. Paprašytas atsisėsti, Raštikis pasisakė esąs atleistas iš kariuomenės, gyvena Aukštojoje Panemunėje, jokio turto ir jokių santaupų neturi, bet nori dar gyventi ir ką nors dirbti, kad jam ir šeimai nereikėtų badu mirti...

Išklauses jo bėdas Paleckis atsakė: 'Ach tie žydai! Visų komisariatų kadrų skyriai jų apsidėsi ir jie net gerų lietuvių neprileidžia prie darbo. Buvau įtaisyęs gen. Tallat-Kelpšą į 'Sodybą', bet tie žydai ir iš ten jį išvarė. Suprantu, kad Jums reikėtų duoti darbo ir teks tuo pasirūpinti...

Cia reikia priminti, kad Lietuvos Nepriklausomybės pradžioje 1919-1920 metais, kai Tallat-Kelpša buvo Lietuvos kariniu atstovu Rygoje, Justas Paleckis atlikdamas karinę prievolę buvo paskirtas prie Tallat-Kelpšos raštininku ir vertėju, o Raštikis yra padėjęs Paleckiui 1939 metais. Paleckienei prašant, per Raštikio protekciją Paleckis buvo išleistas iš Dimitravos darbo stovyklos.

Neužilgo po pasikalbėjimo su Paleckiu, jam paskambino gen. Vitkauskas, paklausęs kokį darbą jis norėtų gauti ir pažadėjęs pasikalbėti su partijos gen. sekretorium Antanu Sniečkom...

Toliau Raštikis skundžiasi, kad jis 'nei iš Vitkausko, nei iš Sniečkaus, nei iš kompartijos nesitikėjo nieko gero. 'Mano nujautimas pasitvirtino, NKVD agentai pradėjo mane labiau sekti'. Bet čia autorius neparašė, kaip jis gavo darbą Lietuvos kariuomenės Likvidacijos Komisijoje, kurios nominaliniu pirmininku buvo gen. Vitkauskas, o faktinuoju likvidatorium buvo Raštikis.

Tame pat skyriuje, 371 psl. Raštikis komentuoja 'tarybinių žvalgų' - J. Mikuckio, J. Jakaičio ir V. Alseikos - parašytas knygas ir daro savo išvadas. Kaip žinome, Juozo Mikuckio knyga 'Šioje ir anoje pusėje' buvo išleista po jo mirties ir niekas nėra tikras, kad pats Mikuckis būtų ją parašęs. Tai gryną komunistinę propagandą, turinti tikslą suskaldyti lietuvių išeiviją ir sukompromituoti jos vadovus. Tų komunistinių veikalo komentarami Raštikio knygoje nebūtinai reikalingi.

XVI skyriuje, 479 psl., 'Iš pageltusių lapų' sudėti autoriui rašyti laišškai: M. Krupaičiaus 11, J. Brazaičio 28, gen. V. Nagevičiaus 4 ir plk. P.

Saladžiaus 10 laiškų. Tie katalikiškų veikėjų ir pensininkų laišškai, buvusiam klierikui Raštikui gal ir yra įdomūs, bet paprastam knygos skaitytojui - tai tik nereikalingas balastas.

Paskutiniame XVII skyriuje užvardintame 'Mano knygų recenzijos ir komentarai, patalpintos šešios nepalankios ir šešios palankios recenzijos. Apie palankias recenzijas nėra ko sakyti, nes jos rašytos katalikiškų veikėjų, ar Raštikui atsidavusių draugų. Iš nepalankių recenzijų - K. Musteikio, A. Sovos, inž. Augustaičio, dr. J. Balio, V. Rastenio - surankioti sakiniai, kurie autorius taip nuspalvinti, kad neatrodytų per griežti. Bet vienos, labai nepalankios Raštikui ir jo pirmajai knygai, recenzijos šiame sąrašė nematyti. Tai plk. Birono plati ir kritiška recenzija tilpusi Naujienų trijose laidose, Raštikio pirmajai knygai išėjus. Sios recenzijos, matyt, autorius nesugebėjo nuspalvinti, tai jos ir neminėjo.

Bendrai paėmus, visa ši knyga užpildyta autoriaus pasigyrimais, perdėtais savo nuopelnais ir kitų veikėjų nuvertinimais. Knygos puslapiuose dominuoja Raštikio pavardė. Jei pažiūrėsime į vardyną knygos gale, pamatysime ten tūkstančius pavardžių, kurios pakartojamos viena, du, tris kartus. O Raštikio pavardė kartojasi 250 kartų, t.y. tiek skaitlinių prie pavardės. Prezidento Smetonos - 115 pasikartojimų.

Raštikis visur savo knygose giriasi ir teisinasi, kad jis - dėl jo populiarumo - buvo atleistas iš Kariuomenės vado pareigų. Iš daugelio kitų šaltinių - pav. A. Smetonos 'Pasakyta - parašyta', gen. K. Musteikio 'Fragmentai' - matome, kad niekas jo neatleido iš tų pareigų, priešingai, prez. Smetona primygtinai jo prašė pasilikti savo pareigose, sakė 'jei mažai algos - galime padidinti'. (Raštikis gavo 2,250 litų algą mėn., bet jis 'Karde' nusiskundė, kad Kariuomenės vadas gauna mažiau negu Kauno burmistras). Raštikis liko neperkalbamas, sakė jis nieko nenori, tik prašo atleisti jį iš tarnybos. Jis, numatytą karo pavojų, pabūgo atsakomybės ir, palikęs vyriausybę didelę bėdą, pasitraukė iš Kariuomenės vado pareigų. Tai panašu į kario pabėgimą iš fronto linijos. Vėliau, Lietuvoje ir emigracijoje, Raštikis vaidino tautininkų vyriausybės kankinį ir savo parašytomis knygomis stengėsi reabilituoti prieš Lietuvos istoriją.

COMPUTER MAINTENANCE ENGINEERS

Local solution company field engineer needed, for the chip level repair of electronic data processing computer for the Phila area.

This is an opportunity to join a small, dynamic, fast growing computer maintenance company.

Data General experience helpful, enthusiasm, motivation and the ability to work independently are required.

We provide competitive salary, health and life insurance coverage and an environment where individuals can make the most of their potential. Please call, or send resume in confidence to: CLYDE RANDALL.

LOGICAL SOLUTIONS CO.

118 MAINE MALL RD., SOUTH PORTLAND, ME. 04106, 207-773-5276

Korp! Neo-Lithuania filisteriui

A. A.

JUOZUI MATULEVIČIUI

mirus, žmonai ELEONORAI ir visai šeimai

nuoširdžią užuojautą reiškia

Korp! Neo-Lithuania

Vyr. Valdyba

A. A.

JUOZUI MATULEVIČIUI

mirus, žmonai ELEONORAI, dukroms VIO-

LETAI ir DALIAI, broliui VYTAUTUI ir

jų šeimoms, reiškiamo širdingiausią užuo-

jautą

Emilija Čekienė

ir dukros

Aldona ir Danguolė

su šeimomis

A. A.

STEFANIJAI KAMINSKIENEI

Lietuvoje mirus, jos seserims BARBORAI

BLINSTRUBIENEI ir STELAI PAŠKONIE-

NEI bei jų šeimoms nuoširdžią užuojautą

reiškiamo

Vincentina ir Jonas

Jurkūnai

Sesutei

STEFAI KAMINSKIENEI

Lietuvoje mirus, BASYTEI BLINSTRUBIE-

NEI, STELAI PAŠKONIENEI, JADZEI VA-

NAGIENEI ir jų artimiesiems reiškiamo

giliają užuojautą ir kartu liūdime

Elena ir Adolfas

Švažai

A. A.

BARBARAI STUKIENEI

mirus, jos vyrą ALBINĄ, brolių ANTANĄ

su šeima, seserį STELĄ su šeima, mirusio

brolio JONO šeimą, gimines ir artimuosius

nuoširdžiai užjaučiame

Natalie ir Albinas Subačiai

Jurgis Miežaitis

Pranas Damijonaitis

ŽEMĖ IR MALDA...

(Atkelta iš 5 psl.)

staiga juos apimdavo iš amžių tolumų atėjusi baimė. Karas, nenuvalyti, pūvantieji ir trempiami javai... Beviltiškai besisukantieji tuščio malūno sparnai. Tačiau aušra baimę išsklaidydavo. Javų laukai banguodavo tekančioje saulėje, o gyvuliai imdavo uosti žolę, kai artėdavo toji valanda, kada ji geriausia. Ir kiekvienas tada galvodavo, kad karas jų krašto ar bent jų kaimo ir jų bažnyčios bokšto ir varpų nepalies. Ir manydavo tada visi, kad mirs ne jie, o kiti".

Nykuma ir juoda nevilts ypač giliu liūdesiu padvelkia knygos pabaigoje:

"Senieji namai jau mirę. Miršta ir kaštono medis. O Lietuvos vaikai yra išblaškyti po visą pasaulį: Les enfants de la Lituanie sont dispersés aux quatre vents du monde."

POEZIJOS DIENOS

Antanas Juodvalkis

Vienam iš vyresniųjų filisterių

kolegai arch. JONUI MULOKUI

anapilin iškeliavus, žmoną JADVYGĄ ir sūnus kolegas RIMĄ ir DAINIŲ su šeimomis korporantiškai užjaučia

**L.S.T. Korp! Neo-Lithuania,
Los Angeles**

Po varginančios ligos iš mūsų tarpo

Architektui JONUI MULOKUI

išsiskyrus, našlę JADVYGĄ, sūnus RIMĄ ir DAINIŲ su žmonomis ir kitus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučia

**Santa Monikos Amerikos
Lietuvių Klubas**

Anapilin iškeliavus mielam

Arch. JONUI MULOKUI,

jo žmonai JADVYGAI ir sūnams RIMUI ir DAINIUI su šeimomis bei kitiems giminėms reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime su jumis

**Emilis ir Julija
S i n k i a i**

Po užtrukusios ligos šią žemišką kelionę užbaigus

Arch. JONUI MULOKUI,

skausmo prislėgtus žmoną JADVYGĄ, sūnus RIMĄ ir DAINIŲ su šeimomis ir kitus gimines giliai užjaučiame

**Albinas ir Vita Markevičiai
ir
Antanas ir Halina Milakniai**

Lietuviško meno puoselėtojai

Arch. JONUI MULOKUI

mirus, žmoną JADVYGĄ, sūnus RIMĄ ir DAINIŲ su šeimomis jautriai užjaučiame ir kartu gedime

**Edvinas ir Halina
B a l c e r i a i**

Aušra naujos gadynės teka,
Nušvis ir saulės spinduliai.

Maironis

Šiais žodžiais pasitiko poezijos bičiulius, didžiulis meniškas paveikslas, pieštas dail. Jono Kelečiaus. Aušros spindulių nušviesti dunkso Vilniaus bokštai ir margaspalviais pavasario žiedais apsupta iškyla Gedimino pilis.

Dešimtosios poezijos dienos įvyko gegužės 27 ir 28 d. Jaunimo Centro kavinėje, Chicagoje. Poezijos dienas globojo Jaunimo centro moterų klubas, o jas paruošė ir pravedė: poetas Kazys Bradūnas.

Šių metų poezijos dienų pirmasis vakaras buvo skirtas AUSZROS poetams prisiminti. Po K. Bradūno puišaus įvado, Aušrelės Liulevičienės supažindino vakaronės dalyvius su Aušros laikotarpio poetais ir jų kūryba. Paskaita labai gerai paruošta ir aušrininkų kūryba išnagrinėta.

Antroje dalyje, Aušros poetų kūrybą skaitė Antrojo kaimo aktoriai, paruošti jų prievaizdo Tito A. Antanaičio, dainavo Polikaičių šeimos kvartetas. Skaityme dalyvavo seserys — Guoda, Daina, Gailė ir Indrė Antanaitytės, antrakaimiečiai — Vida Gilvydienė, Jūratė Jakšytė, Indrė Toliušytė, Eugenijus Būtėnas, Juozas Kapačinskas ir Arvydas Vaitkus. Buvo deklamuojami ir dainuojami šie poetai: Stanislovas Dagilis (1843-1915), Andrius Vištelis (1837-1912), Maironis (prel. Jonas Mačiulis 1862-1932), Tomas Žičkus (1844-1929), Juozas Miglovara (1845-1937), Juozas Andziulaitis-Kalnėnas (1864-1916), Ksaveras Sakalauskas-Vanagėlis (1863-1938), Petras Arminas-Trupinėlis (1835-1880), Simanas Norkus (1841-1913), Mečislovas Dovainis (1849-1919) ir Jurgis Zauerveinas (1831-1904).

Darius Polikaitis sukūrė melodijas ir pasitelkęs brolius — Audrių ir Marių bei sesutę Rimą, padainavo trejetą dainų.

Programa baigta J. Zauerveino — Lietuvninkai mes esam gimę, visiems sustojus ir giedant. Antro kaimo aktoriai savo skaitymams pasitalkino mechaninius įrašus ir vaizdines priemones (bonka, deklamuojant — Tu arielka).

Vakaronė buvo gerai paruošta ir neatsitiktinai atlikta. K. Bradūnas šiltai padėkojo paskaitininkei, dailininkams ir rengėjams, o publika pritarė plojimu.

Moterų klubo narės vaišino vynu, kava ir gardumynais, o K. Rožanskas ap-

rūpino poezijos knygomis ir būdingu V. Igno poezijos dienų plakatu.

Antroji diena

Poezijos dienų antrasis vakaras buvo skirtas dabarties poezijai, kuriai atstovauti buvo parinkti šeši poetai: trys išeivijoje ir trys tėvynėje. Ir vienam ir antram trejetuke yra po vieną mirusį ir po du gyvus poetus.

Kaip ir praėjusį vakarą, įžanginį žodį pasakė K. Bradūnas. Jis aptarė kiekvieną poetą ir papasakojo niekur nerašytus nuotykius bei būdingus kūrybos bruožus o jų poeziją rečitavo aktorė Marytė Smilgaitė.

Pirmąją vakaronės dalį skyrė čia esantiems poetams ir pirmuoju išgirdome Joną Aistį, mirusį prieš dešimtmetį, netoli Vašingtono. Poetas Jonas Aistis nėra pergyvenęs raudonųjų rusų siaubingos okupacijos, nes tuo laiku Grenoblio universitete, Prancūzijoje, studijavo literatūrą ir į Lietuvą negrįžo, o po karo tiesiai iš Paryžiaus atvyko į Ameriką.

Antruoju K. Bradūnas pristatė Bernardą Brazdžionį ir papasakojo, kad karo audrų išblokštas, 1944 metų liepos mėn. staptelėjo K. Bradūno tėviškėje, Vokietijos pasienyje ir čia pafrontėje, artilerijos kanonadoje, gaisrų pašvaistėse, sprogstant lėktuvų bomboms, sukūrė būdingus eilėraščius, kuriuos iš "Sveitimų kalnų" rinkinio paskaitė aktorė M. Smilgaitė.

Pirmąją vakaronės dalį užbaigė poetu Alfonsu Nyka-Niliūnu. Gal nedaugeliui žinoma, kad jo tikroji pavardė yra Alfonsas Čipkus (net ir L. E. ji nepaminėta). Nyka priklauso žeminių ir laukininkų poetinei generacijai. Ryškiausias jo rinkinys — Praradimo simfonija.

Po pertraukos išgirdome tėvynėje esančių poetų-poečių kūrybą. Pradžiai paskaitė Janinos Degutytės, ryškiausios šių dienų Lietuvoje poetės kūrybą o po jos ir dešimčia metų jaunesnės — Juditos Vaičiūnaitės. Poezijos vakarą užsklendė daugiausia iškentėjusio jau mirusio poeto Vinco Mykolaičio-Putino kūryba. Ypačiai šiuropiai nuskambėjo eilės — Vivos plango ir Mortuos voco.

Poetas K. Bradūnas dar kartą padėkojo visiems talkininkams, rėmėjams ir gausiai abu vakarus atsilankiusiai publikai, o klubo pirm. S. Endrijauskienė priminė, kad be Bradūno — nebūtų ir Poezijos dienų.

Susirinkusieji nuoširdžiai paplojo.

Užsklandai tenka paminėti, kad poezijos dienos buvo turiningos, gerai paruoštos ir sklandžiai prarastos. Pirmas vakaras, skirtas Aušros šimtmečiui paminėti, Aušrelės Liulevičienės paskaitoje buvo išryškinti Aušros poetai ir jų kūrybos kryptys. Antrojo kaimo aktoriai ir sesutės Antanaitytės labai raiškiai perteikė aušrininkų kūrybą, o Polikaičių dainos — paįvairino.

Aušros poetų kūrybą rečitavo 10 aktorių, o 6 poetų kūrinius skaitė tik viena aktorė. Toks aktorių neišbalansavimas, buvo pastebėtas ir ne vieno žiūrovo. Marytė Smilgaitė yra pajėgi ir gera aktorė, bet vienai išsakyti šešis poetus yra per sunku ir gali nuvesti į monotoniškumą, nors ji to stebėtinai gerai išvengė. Būtų buvę geriau matyti bent tris aktorius, pasidalinusius po du poetus.

Dar žodelis dėl poetų atrankos. Po antro vakaro pirmos dalies programos atlikimo, pats K. Bradūnas pastebėjo, kad moterys šiaušiasi, dėl nepakankamo moterų poečių atstovavimo. Ir turi pagrindo, nes čia esančius poetus atstovavo vieni vyresnio amžiaus vyrai, lyg nebūtų jaunesnių ir moterų poečių.

• II Pasaulio Lietuvių Dienos yra čia pat ir pavėlavusieji turi paskubėti apsirūpinti įėjimo bilietais.

Į visus renginius, ypač didžiuosius — Dainų šventę (VII. 3 d. 2 val. p. p.), I Lituani operą (VII. 1 d. 8 v. v.), užbaigtuvių pokylį (VII. 3 d. 8 val. vak.) bei kitus, bilietai gaunami Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629, telef. 312-471-1424.

Patartina bilietus įsigyti iš anksto, tuojau pat, nes vėliau — gali pritrūkti. Jau dabar į Dainų šventę ir operą bilietai ne į visas vietas gaunami.

• Margučio radijo vedėjas Petras Petrutis š. m. spalio 16 d. Jaunimo Centre ruošia jaunųjų muzikų konkurso laimėtojų koncertą. Dalyvauja: Rūta Pakštaitė — sopranas, Carmen Valenčiūnas De Michael — baritonas, Vytautas Jonas Bakšys — pianistas. Akompanuoja Robertas Mockus. Pasižymėkime tą dieną.

**NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
D I R V O S
PRENUMERATĄ**

II PASAULIO LIETUVIŲ DIENŲ RENGINIŲ KALENDORIUS

birželio 21-liepos 8 d.

V PLJK JAUNŲJŲ LIETUVIŲ DAILININKŲ
MENO PARODA
School of Architecture and Urban Design
University of Illinois at Chicago
(Halsted ir Harrison gatvė)
Lankymas: 12:00-6:00 v.v.
Atidarymas: birželio 24 d. 5:00-7:00 v.v.

birželio 21-liepos 9 d.

DAIL. DOMŠAČIO PARODA
„Galerija“
226 W. Superior St.
312/280-1149
10:00-5:00 v.p.p. Uždaryta sekmadienį

birželio 25 d., šeštadienis

LIETUVIŲ MUGĖ
Lithuanian Plaza — 69th Street
Atidarymas: 12:00 v. per pietus
LITERATŪROS VAKARAS
Jaunimo centras
5620 S. Claremont Ave.
7:30 v.v.

birželio 25-liepos 5 d.

LIETUVIŲ DAILININKŲ PARODA
Ciurlionio galerija
5620 S. Claremont Ave.
Atidarymas: birželio 25 d. 6:30 v.v.

birželio 26 d., sekmadienis

PAMALDOS
Lietuvių evangelikų-liuteronų „Tėviškės“
parapijos bažnyčia
6641 S. Troy
10:00 v.v.

KONCELEBRUOTOS ŠV. MIŠIOS
Šv. Mergelės Marijos gimimo bažnyčia
6812 S. Washenaw Ave., Lithuanian Plaza
10:30 v.v.

II PLD DALYVIŲ SUSIPAŽINIMO

VAKARAS
Jaunimo centras
5620 S. Claremont Ave.
6:00 v.v. Vainiko padėjimas prie
paminklo „Laisvės Kovų“
sodelyje

6:30 v.v. „Aušros“ šimtmečio parodos
atidarymas mažojoje Jaunimo
centro salėje

7:30 v.v. PLB Seimo atidarymas
didžiojoje Jaunimo centro salėje

9:00 v.v. Susipažinimas ir šokiai
didžiojoje salėje; PLB Seimo
atidarymas ir svečiams
priėmimas kaviniėje.

birželio 26-30 d.

VI PLB SEIMAS
Jaunimo centras
5620 S. Claremont Ave.

birželio 26-liepos 2 d.

II PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO
ŽAIDYNĖS
University of Illinois at Chicago
S. Halsted St. ir Roosevelt Rd.
Atidarymas: birželio 26 d. 2:00 v.p.p.

birželio 26-liepos 4 d.

„AUŠROS“ ŠIMTMEČIO PARODA
LIETUVIŲ FILATELIJOS PARODA
LIETUVOS PINIGŲ IR MEDALIŲ PARODA
Jaunimo centras
5620 S. Claremont Ave.
DAIL. DOMŠAČIO PARODA
Valeškos meno studija
816 N. State St.
11:00-6:00 v.v.

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS PARODA
(Vieta ir laikas bus paskelbta vėliau)

birželio 27 d., pirmadienis

LIETUVIŲ LIAUDIES MUZIKA
Chicago Cultural Center Theatre
78 E. Washington St.
5:30 v.v.

birželio 27-liepos 4 d.

LIETUVOS ŽEMELAPIŲ PARODA
Balzeko lietuvių kultūros muziejus
4012 Archer Ave.
Atidarymas: birželio 27 d. 7:30 v.v.

birželio 28 ir 30 d.

„ANTRAS KAIMAS“
Čikagos lietuvių sceninio humoro ir
satyros grupė
Playhouse
2515 W. 69th St., Lithuanian Plaza
Spektakliai: 8:00 ir 10:00 v.v.

birželio 29 d., trečiadienis

LIETUVIŠKŲ FILMŲ VAKARAS
Jaunimo centras
5620 S. Claremont Ave.
8:00 v.v.

CLEVELANDO VYRŲ OKTETO KONCERTAS
Tautiniai namai
6422 S. Kedzie Ave.
8:00 v.v.

liepos 1 d., penktadienis

V PLJ KONGRESO ATIDARYMAS
University of Illinois at Chicago,
Circle Center
750 S. Halsted St.
2:00 v.p.p.

OPERA „I LITUANI“
Auditorium Theatre
70 E. Congress Parkway
8:00 v.v.

liepos 2 d., šeštadienis

V PLJK JAUNŲJŲ TALENTŲ VAKARAS
IR SPORTO ŽAIDYNIŲ
ŽYMENŲ ĮTEIKIMAS
Bismarck Hotel, The Pavilion Theatre
171 W. Randolph St.
7:00 v.v.

liepos 3 d., sekmadienis

ŠV. MIŠIOS LAIKOMOS
KARDINOLO J. BERNARDIN
Quigley Seminary South
7740 S. Western Ave.
10:00 v.v.

liepos 3 d., sekmadienis

PAMALDOS
Lietuvių evangelikų-liuteronų „Tėviškės“
parapijos bažnyčia
6641 S. Troy
10:00 v.v.

MINĖS VAIZGANTO SUKAKTĮ

Korp! Neo-Lithuania sa-
vo garbės nario kan. Juozo
Tumo-Vaižganto mirties 50
metų sukaktį minės šiais
Aušros metais spalio 9 d.,
Lietuvių Tautiniuose Na-
muose.

Paskaitą skaitys rašyto-
jas Antanas Gustaitis iš
Bostono.

Prašoma tą dieną rezerva-
vuoti ir pabuvoti su rašyto-
tojais A. Gustaičiu ir Tu-
mu-Vaižgantu.

PASISEKĖS JAUNIMO CENTRO KONCERTAS

Koncertavo Toronto vy-
rų choras ARAS diriguoja-
mas Vaclovo Verikailio ir
kylanti jauna solistė, so-
pranas Rūta Pakštaitė,
akompanuoja n t Mykolui
Drungai. Koncertas įvyko
gegužės 22 d. Jaunimo cen-
tro didžiojoje salėje. Ir ši
kartą prisirinko sklidina
salė ir balkonas dainos my-
lėtojų.

Koncertą pradėjo ARAS
tradicine daina — Lietu-
viais esame mes gimę šiltai
nuteikę susirinkusią publi-
ką.

Chicagiškė publika labai
šiltai sutiko ir palydėjo so-
listę ir vyrų chorą. Rengė-
jai įteikė puokštes gėlių ir
kitokių dovanų o publika
vis plojo ir plojo.

Po koncerto kaviniėje
įvyko vakarienė, kurios me-
tu pasikeista kalbomis ir
sudainuota ilgiausių metų.
Jaunimo Centro valdybos
vardu padėkojo vicepirm.
Henrikas Laucius, o ARO
vardu, jo pirm. Teodoras
Stanulis. Išreikšta viltis ne-
trukus pasimatyti Dainų
šventėje, liepos 3 dieną.

Valdybos pirm. Ir Kriau-
čeliūnienei pranešus, kad
H. Laucius švenčia gimta-
dienį ir jam sugiedota il-
giausių metų.

Koncertas praėjo sklan-
džiai ir paliko gerą įspūdį.

VI JAV IR KANADOS LIETUVIŲ

DAINŲ ŠVENTĖ
University of Illinois at Chicago, Pavilion
(Racine ir Harrison gatvė)
2:00 v.p.p.

II PLD UŽDARYMO BANKETAS

Conrad Hilton Hotel
International Ballroom ir Grand Ballroom
720 S. Michigan Ave.
8:00 v.v.

liepos 4 d., pirmadienis
DARIAUS-GIRĖNO SKRYDŽIO 50 METŲ
MINĖJIMAS PRIE PAMINKLO
W. Marquette Rd. ir S. California Ave.
2:00 v.p.p.

liepos 4-10 d.

V PLJ KONGRESO STOVYKLA
Oberlin College, Oberlin, Ohio

liepos 11-20 d.

V PLJ KONGRESO STUDIJŲ DIENOS
Trent University, Peterborough, Ontario,
Kanada

liepos 11-22 d.

V PLJ KONGRESO DALYVIŲ TURISTINĖS
KELIONĖS
JAV rytų pakraštį ir Kanadoje

liepos 21 d., ketvirtadienis

V PLJ KONGRESO AMBASADŲ
LANKYMAS
Ottawa, Ontario, Kanada

liepos 22 d., penktadienis

V PLJ KONGRESO SPAUDOS
KONFERENCIJA
Montreal, Quebec, Kanada

liepos 23-24 d.

V PLJ KONGRESO UŽDARYMAS,
KONCERTAS, BANKETAS
Montreal, Quebec, Kanada

Aukas siųsti ir dėl informacijos kreiptis:

Lithuanian World Festival, Inc.
5620 S. Claremont Avenue
Chicago, Illinois, 60636 USA

Tel. (312)-778-2200

BOSTONO LIETUVIAI

BALTIC HOLOCAUST

Birželio 11 d. 12 val. prie
Faneul Hall, Bostone, bus
minimas "Baltic Holo-
caust". Ši minėjimą rengia
estai, latviai ir lietuviai.
Taip pat yra pakviestos ir
kitos tautybės.

Labai svarbu, kad šio
baisaus prisiminimo demon-
stracija būtų gausi. Tikime,
jog mums visiems rūpi Lie-
tuvos laisvė ir persekiojami
mūsų broliai ir sesės. Tik
gausiose demonstracijose
mes atkreipsime dėmesį ir
parodysime, kad tikrai rū-
pinames savo tautų likimu,
kurios yra persekiojamos ir
naikinamos.

BIRŽELIO IŠVEŽIMŲ MINĖJIMAS

Minėjimas įvyks birželio
19 d. Prasidės 10:15 val.
ryte šv. Petro lietuvių pa-
rapijos bažnyčioje šv. Mi-
šiomis už žuvusius kanki-
nius. O tuoj po šv. Mišių
salėje po bažnyčia vyks to-
limesnis minėjimas. Čia kal-
bės dr. Algirdas Budreckis,
o meninę programą atliks
solistas Benediktas Povila-
vičius ir komp. Jeronimas
Kačinskas.

Visi kviečiami gausingai
dalyvauti.

DEMONSTRACIJA PRIEŠ RUSUS

Gegužės 10 d. vakare so-
vietų delegacija, vadinama
Soviet Peace Delegation,
kuri keliauja po įvairius
Amerikos miestus ir mies-

nors ir nebuvo pilname sąs-
tate. Iš 40 choristų, atvy-
ko tik 34 nariai, o kiti pasi-
liko Toronte dalyvauti J.
Simanavičiaus laidotuvėse.
ARAS yra pajėgus dainos
vienetas.

Ačiū Jaunimo Centro
valdybai už trečią kartą,
virtusiu tradiciniu, suruoš-
tą koncertą. (aj)

telius, atvyko į Cambridge
City Hall. Čia jos jau laukė
demonstrantai su plakatais.
Šį susitikimą su rusais or-
ganizavo Cambridge Com-
mittee on Nuclear Disar-
mament and Peace Educa-
tion. Ši devynių asmenų ru-
sų valdžios atsiųsta delega-
cija bando sueiti į artimes-
nius ryšius su amerikie-
čiais, kurie nori nuginkluo-
ti Ameriką. Gi amerikiečių
žinių tarnyba — televizija
ir spauda labai palankiai
juos sutinka ir pranešinėja
bei rašo, kad toks kontak-
tas pašalins įtampą tarp
rusų ir amerikiečių.

Kai tik buvo atidarytas
toks susipažinimas su ru-
sais, tai iš publikos latvis
Aristids Lambergs atsipra-
šė organizatorius šio susi-
tikimo, kad jis turi įsikišti
į šį reikalą. Esą, ši sovietų
delegacija neatstovaujanti
rusų tautos, o esanti sovie-
tų valdžios delegacija vesti
propaganda už Amerikos
nuginklavinimą. Tikrieji rusų
tautos atstovai, kurie sie-
kia taikos ir atstovauja tą
taikos judėjimą, yra sovie-
tų Rusijos kalėjimuose. Šie
delegatai esą melagiai ir
neturi būti priimami. Rusai
tuojau paneigė jo šį pasa-
kymą, kad jie atstovauja
Rusijos valdžią. Bet ir Ru-
sijos valdžia labai norinti
branduolinio nusiginklavi-
mo. Tada iš publikos Char-
les Brockunier, gyvenantis
Cambridge mieste, paklau-
sė sovietų atstovus: O ką gi
jūsų "taikos siekėjai" pa-
darė protestui prieš rusų in-
vaziją į Afganistaną? Rusų
atstovė atsisakė atsakyti į
šį klausimą, bet po trumpos
tylos sumišusi pasakė jog
sovietų armija buvusi pa-
kviestą Afganistano val-
džios. Ir esą, praeisį kiek
laiko ir ten būsianti taika.
Po to, socialogijos profeso-
rius Yuri Zameškin kriti-
kavo lenkų Solidarumo or-
ganizaciją, kuri dar padi-

dinusi Lenkijos sunkią eko-
nominę padėtį.

Tokios demonstracijos
prieš rusus yra geros, ypač
kada ir amerikiečiams pa-
sakoma, kas yra rusai ir ko
jie siekia. Šioje demonstra-
cijoje dalyvavo įvairios tau-
tybės, bet aktyviausi buvo
latviai. Šią demonstraciją ir
klausimus paminėjo ir ame-
rikiečių spauda.

The Boston Herald gegu-
žės 7 d. rašo, jog rusų "tai-
kos atstovai" labai nudžiū-
go vienoje aukštesnioje
amerikiečių mokykloje Ver-
monte, kai mokinyms pradėjo
juos klausinėti taisyklinga
rusų kalba. Bet jų džiaugs-
mas pranykęs, kai jie iš-
girdo jo klausimus ir suži-
nojo, jog tai rusų ištremto
Nobelio premijos laureato
Aleksandro Solženicyno sū-
nus. Tikro rusų disidentų,
kuris Rusijos kalėjimuose
praleido 8 metus.

DETROIT

BIRŽELIO IŠVEŽTŲJŲ MINĖJIMAS

Birželio išvežtųjų Sibirą
minėjimas įvyks birželio 12
d. Dievo Apvaizdos parapi-
joje. 10:30 išvežtųjų in-
tencija mišios ir po mišių
12:15 val. Kultūros centre
minėjimas.

Paskaitą skaitys dr. Ste-
fanija Miškinienė ir meninę
dalį atliks Kristina ir Re-
gina Butkūnaitės. Minėji-
mą rengia lietuviai, latviai
ir estai. Minėjimo surengi-
mu šiais metais rūpinasi
lietuviai: dr. S. Miškinienė,
dr. A. Barkauskas ir B.
Brizgys.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES NEEDED FOR MED/SURGICAL &

ICU & CCU

3 to 11 & 11 to 7 SHIFT

Salary commensurate with experience
and ability. Excellent benefit pro-
gram. For 218 bed hospital located in
a beautiful university community
in the Twin Lakes area of Western
Kentucky.

Apply call or write to:
PERSONNEL DIRECTOR
MURRAY-CALLOWAY
COUNTY HOSPITAL
803 POPLAR STREET
MURRAY, KY. 42071
PHONE 502-753-5131

(22-28)

AMBER STUDIOS, Inc.

505 East 185 Street,

CLEVELAND, Ohio 44119

Tel. (216) 531-3500

Galerija atidaryta kiekvieną dieną, išskyrus trečiadienius

"Amber Holidays"**EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ**

iš BOSTONO ir NEW YORKO

Birželio 22	— \$1338.00	Rugsėjo 7	— \$1338.00
Liepos 13	— \$1528.00	Rugsėjo 19	— \$1143.00
	(su Ryga)	Rugsėjo 26	— \$1110.00
Liepos 20	— \$1338.00	Spalio 5	— \$1229.00
Rugpjūčio 3	— \$1338.00		(su Ryga)
Rugpjūčio 17	— \$1528.00	Gruodžio 26	— \$1175.00
	(su Ryga)		(su Ryga)

Registracijos, informacijos reikalu
SKAMBINKITE

1-800-722-1300 (TOLL FREE)

Massachusetts ir Kanadoje 1-617-268-8764

**TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE, INC.**

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT
TO CHANGES.**TAUPYKITE DABAR**Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet
kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.**St. Anthony**
Savings & Loan Association

1447 South 49th Court • Cicero Illinois 60650

10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).

Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395
Cicero: (312) 656-6330

FSLIC

Willowbrook: (312) 789-0777

Joseph F. Gribauskas
Executive-SecretaryDennis N. Gribauskas
Senior Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

PUIKIAUSIUS KAILIUS RASITE

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

Mums rašo**DĖL ŠV. KAZIMIERO
ŽENKLO**

Siūlomas Vatikanui išleisti pašto ženklų projektas atrodo gražiai, bet... jame yra netikslumų ir... keistumų.

Vilniaus aukštutinės pilies bokštas nėra teisingai atvaizduotas.

Pagal piešinį jis tėra vos 2 aukštų... Tikrumoje langai yra ir apatiniame aukšte. Kiekvienas Vilniaus vaizdas tą patvirtins! Senovėje jis buvo 4 aukštų. (žiūr. P. Smuglevičiaus piešinius knygoje "LIETUVOS SENOVĖS PAMINKLAI"). Dėl Trijų Kryžių tai, atrodo, lyg juos laikytų savo rankoje Šv. Kazimieras. Jo laikais tokios formos kryžių tikrai nebuvo...

Atvaizduotieji — betoniniai kryžiai buvo pastatyti "mūsų laikais" ir stovėjo ant vadinamojo "Plikojo" (Trijų Kryžių) kalno — kalvos. Tris Kryžius sovietai susprogdino...

Kodėl jie dabar "pakabinti" ore — neaišku?

Tos "smulkmenos" daro šį pašto ženklų projektą nerealiu net neatvaizduojančiu teisingai dabartinę pilies išvaizdą.

Tas turėtų būti pataisytas!

Marijus Blynas
Cleveland

Gerb. Redaktorium,

Norėčiau užgirti Jus ir Dirvą už paskutiniuoju metu paimtą kryptį. Randu didelį Dirvos pagerėjimą. Eikite tuo keliu ir toliau. Esu sužavėtas ir, turbūt 100% galvojančių lietuvių pritars, dr. A. Butkaus Vli-

Skaitykit ir platinkit
D I R V Ą**TOOL MAKER**Know progressive & steel rule dies.
Pay commensurate with experience.Call 212-438-1200
(23-29)**MOLD MAKER
PLASTIC MOLD**

Pay commensurate with experience.

Call 212-438-1200
(23-29)**PRINTER
BINDERY****FOREMAN/FOREWOMAN**For large publication printer in Miami. Saddle, perfect, spiral. Salary open. Full benefits. Profit sharing. Call collect 305-885-6652, ask for DICK EDWARDS or CHRIS.
(23-25)**ALUMINUM DIE CAST
SUPERVISOR**

Major manufacturing company seeks experienced aluminum die casting supervisor with proven supervisory skills and at least 10 yrs. experience in aluminum die casting. Experience on 800-1000 ton machines a plus. Excellent salary commensurate with your experience and ability. Fine comprehensive benefit program. Strongsville area. For appt. call Steve Pavelschak at 216-225-9127.

ko tarybos suvažiavime pasakyta ir Dirvoj paskelbta kalba.

Sekdamas lietuvių spaudą laikau tai yra bene geriausias pareiškimas ieškant veiksmų bendradarbiavimo ir gerų santykių. Kiek esu skaitęs dr. A. Butkaus, veiklaus ir gerų norų, dabartinio JAV LB KV pirmininko straipsnių ir pasakytų kalbų, mano nuomone, šis pasisakymas yra

tiksliausias ir geriausias, siekiant vieningo darbo.
(nj)

**OPPORTUNITY FOR
REGISTERED PHYSICAL
THERAPIST**
Immediate opening available in home health care physical therapy service with an established and expanding agency located in South Central Ozark Region of Missouri. New Graduates being considered.
Excellent salary & fringe benefits.
Apply call or write to: Beth Walker
**RIVERWAYS HOME HEALTH
AGENCY**
114 E Main St.
West Plains, Mo. 65775
417-256-3133
An Equal Opportunity Employer
(21-25)

A. A.

LEONUI JUODIKIUImirus, dideliame skausme likusius žmoną
GENOVAITĘ, brolius JONĄ, JURGĮ, KAZĮ,
ALFONSA, PETRĄ, seseris ANGELE ir
DANUTĘ su šeimomis ir visus gimines bei
artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liū-
dimeEugenijus ir Emilija
NoakaiKlaus ir Aldona
PintschJonas ir Giedrė
Stankūnai

Mylimai motinai ONAI ČIURLIONIE-

NEI mirus,

KATRINAI MARTUVIENEIliūdesio valandoje reiškiamo nuoširdžią užuo-
jautąOhio Lietuvių Gydytojų
Draugijair
Pagelbinis Moterų Komitetas

A. A.

ANTANUI ČIUPRINSKUImirus, žmonai ONUTEI, dukrai ir sūnums,
jų šeimoms ir artimiesiems reiškiamo gilią
užuojautą ir kartu liūdime

Juožas ir Birutė Ališauskai

A. A.

VANDAI KAUNIENEImirus, vyrui PETRUI, sūnums SAULIUI ir
MARIUI, seserims ALEI su šeima, LIUCI-
JAI su šeima, GALINAI ir broliui ALEK-
SUI bei kitiems giminėms nuoširdžią užuo-
jautą reiškiamo ir kartu liūdimeMartha ir Henrikas
Macijauskai

Mokslo metus baigus

AURELIJA BALASAITIENĖ

Kasmet gegužės mėnesio pabaigoje visose didesnėse lietuviškose laisvojo pasaulio kolonijose yra iškilmingai švenčiama lituanistinių mokyklų mokslo metų pabaiga. Kai kurios mokyklos, laikosi dvylikos metų programos, su pasididžiavimu į gyvenimą išlydi abiturientus, įteikdamos jiems dvylikos metų lituanistinių žinių kurso baigimo atestatą. Kai kur, tėvams nerodant pakankamai entuziazmo ar net elementarinio supratimo apie tai, kiek galima atsiekti keletos valandų pamokomis šeštadieniais, savaime mokyklos darbai apsiribojo dešimčia metų. Todėl dvylika metų darbo rezultatai yra ypatingai vertinti.

Jei mokslo metų baigimo ceremonias, dalyvaujant visuomenės atstovams, mecenatams, tėvams ir svečiams, yra visada gražiai aprašomas, tai yra ytin svarbu, kad ne mažesnis dėmesys būtų kreipiamas į pačius tos šventės kaltininkus abiturientus, dviejų kultūrų angoje ant savo jaunų pečių sėkmingai išnešusius tautinės pareigos supratimo ir jos įgyvendinimo našta.

Š. m. gegužės 22 d. Dievo Motinos parapijos salėje įvyko iškilmingas šv. Kazimiero mokyklos mokslo metų užbaigimo ir atestatų įteikimo aktas, kuriame dalyvavo gausus visuomenės atstovų bei svečių būrys. Įnešus tautinę vėliavą, buvo sugiedotas Lietuvos himnas. Mokyklose direktorius Jonas Vyšnionis į garbės prezidiumą pakvietė parapijos kleboną, mokyklos mecenatą kun. Gediminą Kijauską, LB krašto valdybos pirmininką dr. Antaną Butkų, LB apylinkės pirm. Jurgį Malskį, knygų konkurso mecenatę Juliją Klimaitienę, LB apygardos atstovą Juozą Žilionį, mokyklos tarybos sekretorę Oną Žilinskiene ir Aukštesniosios mokyklos mokytojus. Po invokacijos Jonas Vyšnionis, mokinių labai mėgiamas mokytojas ir mokyklos direktorius, trumpame savo žodyje nusakė mokyklos pastangas tarnauti lietuvių išlaikymui. Tėvų komiteto pirmininkė Mila Nasvytienė kalboje išdėstė per paskutiniuosius mokslo metus komiteto nuveiktus darbus, painformavo šventės dalyvius apie mokyklos išlaikymo

padėtį bei glaudų bendradarbiavimą tarp tėvų, mokyklos vadovybės ir jos išlaikytojų. Onai Žilinskienei perskaičius mokytojų tarybos posėdžio ištrauką, septyniems abiturientams buvo įteikti atestatai ir dovanos knygomis. Šamojingą sveikinimo žodį tarė dvylikosios klasės auklėtojas ir literatūros mokytojas rašytojas Vacys Kavaliūnas. JAV LB krašto valdybos pirmininkas dr. Antanas Butkus savo sveikinime pastebėjo, kad abiturientų tarpe ši kartą dominuoja vyriškos lyties atstovai — šeši jauni vyrai ir viena mergina. Po sveikinimo kalbų buvo įteiktos dovanos knygomis geriausiems klasių mokiniams. Malonu pastebėti, kad viskas buvo sklandžiai praveda ir gerai organizuota, nedelsiant laiko ir nelaukiant "laureatų" ateinant iš tolimo šalies galo. Abiturientų vardu atsisveikinimo žodį tarė Ingrida Nasvytytė, jautriai įvertindama savo tėvų ir mokytojų pastangas ją išaukinti sąmoninga lietuvaitė.

Skaitymo varžybų dovanas pinigais įteikė mecenatė Julija Klimaitienė. Šventė buvo baigta visiems sugiedojus "Lietuva brangi". Tai tiek dėl šventės iškilmių. Tačiau vertėtų sustoti ties pačiais abiturientais. Visi jie be išimties lietuviškąją kultūrą domisi, yra aktyvūs tiek lietuviškame gyvenime, tiek už jo ribų, ir yra visapusiškai pasiruošę sekti vyresniųjų pėdomis.

Arūnas Apanavičius, ši pavasarį baigęs šv. Juozapo mokyklą, yra įsijungęs į neseniai atkurto Vaidilos teatro darbuotojų eiles ir jau pasirodęs dramatinės literatūros vakare drauge su savo sesute ir tėvu. Jis dalyvaus lietuvių djeose, kaip dainų ir sporto švenčių dalyvis.

Ramūnas Balčiūnas rudenį rengiasi studijuoti Clevelando Valstybiniame universitete, o vasaros metu vadovaus eilei ateitininkų jaunimo stovyklų. Lietuvių dienose Chicagoje Ramūnas dalyvaus sporto šventėje kaip krepšininkas ir tinklininkas, bei stalo teniso žaidėjas.

Saulius Bankaitis, baigęs Fairview aukštesnę mokyklą, pasižymėjęs plaukikas, žada rudenį studijuoti griežtuosius mokslus Clevelando Valstybiniame universitete.

Gytis Barzdukas, baigęs šv. Juozapo gimnaziją, Michigano Valstybiniame universitete pradės studijas, prekybos administracijos srityje. Jis yra aktyvus sportininkas, žaidžia klubo narys, veiklus ateitininkas, Gytis negalėjo iškęsti nepasidžiaugęs savo literatūros mokytojo Vacio Kavaliūno pamokomis: "Jis buvo la-

bai įdomus ir manyje sukėlė didesnį susidomėjimą lietuviška knyga. Jo dėka mes visi dabar geriau rašome ir daugiau skaitome".

Ingrida Nasvytytė, ateinančiais metais baigianti Magnificat gimnaziją, aktyvi skautė ir savo mokyklos varžybų premijų laimėtoja, rengiasi dviejų savaičių kelionei į Japoniją ir Kiniją su pragarsėjusiu "Singing Angels" ansambliu, kuriam ji priklauso jau virš penkerių metų. Tai aktyvi, pareiginga lietuvaitė, kuriai jos kolegos abiturientai suteikė garbę tarti visų vardu atsisveikinimo žodį.

Julius Palūnas, į mokyklą atvykdamas iš tolimo Akrono, Manchesterio Mokyklos abiturientas, yra pasiryžęs studijuoti Clevelando Valstybiniame universitete inžineriją. Jis taip pat įsijungė į Vaidilos etatrą, dalyvaus Chicagos sporto ir dainų šventėje.

Vincas Staniškis, jau sėkmingai pasirodęs Vaidilos teatro pirmame dramatinės kūrybos vakare, žada vasarą praleisti jaunimo stovyklose ir dalyvauti lietuvių dienų sporto žaidynėse.

Tai profiliai jaunų žmonių, kurie kantriai ir sėkmingai šeštadienines mokyklos sienose praleidę dvyliką metų, į gyvenimą eina nešini lietuviškos dvasios turtais ir pasiryžimu būti gyvais ir aktyviais mūsų visuomenės nariais.

Turiu pabrėžti, kad visas mokyklą lankantis jaunimas yra gero elgesio, malonus, simpatingas ir šiltas.

HOUSES FOR SALE

Aluminum bungalow, 2 bedroom, basement, 42,000.

4 bedrooms, full dining room, 2 car garage, \$43,900.

GEORGE KNAUS
Real Estate
481-9300

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINES IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greičiau mūsų teletype susisiekimas su Maskva suteiks jums žinią apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

251 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

MATAS & TURNER REALTY

501 E. 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
486-2530

RITA MATAS — G.R.I. — BROKER

HOWARD TURNER
ALGIS MATAS
DALIA ŠIRVAITIS
PETRAS MATAS
ANTANAS KALVAITIS
PATRICIA SAJOVEC
JONAS DUNDURAS
VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

1983 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

17 DIENŲ: LIETUVA, LENKIJA, LATVIJA IR VOKIETIJA

Kelionė 714: Ilepas 14-30 \$1,799

Kelionė 915: rugsėjo 15 - spalio 1 \$1,699

Lankoma: 6 dienos Vilniui, 4 Rygoi, 3 Varšuvai,

1 Frankfurte

12 DIENŲ: LIETUVA IR RUSIJA

Kelionė 705: Ilepas 5-16 \$1,569

Kelionė 809: rugpjūčio 9-20 \$1,569

Kelionė 906: rugsėjo 6-17 \$1,569

Kelionė 104: spalio 4-15 \$1,279

Lankoma: 6 dienos Vilniui, 3 Leningrade, 2 Maskvoj

Visi išvykimai iš New Yorko ir Bostono
Daromi giminių iškviatimo dokumentai
Dariaus-Girėno sukaktuvinis kalendorius — \$5.00
Dėl smulkesnių informacijų kreiptis:

BALTIC TOURS

293 Auburn St.

Newton, Mass. 02166

617 965-8080/969-1190

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

CLEVELANDE IR APYLINKĖJE

TRAGIŠKOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS CLEVELANDE

Minėjimas įvyks sekmadienį, birželio 12 d., sekančia tvarka:

1:30 val. p. p. ekumeninės pamaldos šv. Jono katedroje. Pamaldas laikys lietuviai, latvių ir estų kunigai, giedos solistė Aldona Stempužienė ir latvių choras.

Tuoju po pamaldų įvyks minėjimas kardinolo Mindszenty aikštėje — East 12 St. ir Lakeside Ave. Kalbą pasakys JAV kongreso atstovė Mary Rose Oakar.

Organizacijos prašomos atvykti su savo vėliavomis. Clevelando ir apylinkės lietuviai prašomi gausingai dalyvauti pamaldose ir minėjime.

Minėjimą rengia Clevelando Baltiečių Komitetas (ALT Clevelando skyrius, Clevelando Latvių Sąjunga ir Ohio Estų Taryba).

• Australijos lietuviai sportininkai, vadovaujami Antano Laukaičio, viso 126

Australijos lietuviai sportininkai su clevelandiečiais birželio 5 d. sužaidę draugišką krepšinio rungtynes. J. Garlos nuotr.

asmenys, praeitą savaitgalį viešojo Clevelande ir sužaidę keletą draugiškų rungtinių. Plačiau apie jų viešnagę Clevelande bus kitame Dirvos numeryje.

• Alg. Kasulaičiui, žyminiam krikščionių demokratų sąjungos veikėjui, šią savaitę bus padaryta širdies poperacija. Linkime pasveikti.

• Jurgis Malskis, išbuvęs 12 metų Lietuvių Bendruomenės Clevelando apylinkės valdybos pirmininku, dėl sveikatos pasitraukė iš pareigų.

Jo pirmininkavimo metu Clevelando apylinkės val-

TRAGIŠKOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

Clevelande įvyks ši sekmadienį, birželio 12 d. sekančia tvarka:

1:30 val. ekumeninės pamaldos šv. Jono katedroje.

Po pamaldų eisena į kardinolo Mindszenty aikštę, kur įvyks minėjimas. Organizacijos kviečiamos į pamaldas ir eisenoje dalyvauti su vėliavomis.

Clevelando Pabaltiečių Komitetas

Stroh's

Invites You To

Cleveland

ALL NATIONS FESTIVAL

JUNE 15-18

Lakeside Avenue Mall

• MUSIC • FOODS
• NATIONAL COSTUMES • DANCE

Hours: Wed.-Fred. 10 a.m. - 8 p.m.

Sat. 10 a.m. - 6 p.m.

FREE
Admission

Kai šalna pakanda žiedą...

Vietoj nekrologo a.a. Romai Balytei

Kai vidury linksmos dainos nutrūksta gitaros styga, pasigirsta netikėta aimanos gaida ...

Kai pavasarį, sužydus obulių ir vyšnių vaisių žadantiems baltiems žiedams, netikėta šalna pakanda juos pačiame gražiausiame žydėjime, blanksta ir rudens derliaus viltis.

Kai pačiame gražiausiame jaunystės žydėjime lemties negailestinga ranka palaužia jauną, gyvenimui daug žadantį žmogų - ir mūsų visų, pasaulyje pasisklaidžiusių Lietuvos vaikų ateities aruodas netenka būsimo vaisiaus.

Kai gegužės mėn. 23 dienos ankstyvą rytą amžiams savo jaunas akis užmerkė vos 27 metų sulaukusi Roma Balytė, palikdama gedule savo tėvelius, Leokadiją ir Mečislovą Balius, sesutę Ritą ir brolių Leoną, jų širdyse paliko atviros žaizdos, kaip pavasarį mirštančio beržo šonę, iš kurio jau

dyba pasižymėjo dideliu aktyvumu ir buvo surengusi keletą didžiulių renginių, kurių clevelandiečiai niekad neužmirš.

• Onos Mikulskienės kanklių muzikos studijos mokinė 10-tasis kanklių muzikos rečitalis įvyks š. m. birželio 19 d., sekmadienį, 5 val. p. p. Lietuvių Namų didžiojoje salėje. Programą atliks 6 mokinės nuo 8-14 metų amžiaus ir šešerių metų Kristupas Matas su lumzdeliu. Trys pažangiausios kanklininkės jau kankliuoja Čiurlionio Ansamblyje ir dalyvaus Dainų šventėje Chicagoje. Visus mylinčius savo prosenelių tautinę kanklių muziką maloniai kviečia studijos vadovė ir studenčių mamytės atsilankyti ir pasigrožėti jaunųjų talentų atliekama muzika. Po programos kanklininkių mamytės ruošia skanias vaišes. (23-24)

A.A. Roma Balytė

nebesiveržia gaivioji, pavasari menanti sula.

Jau beveik prieš pusantų metų beviltiškos ligos pasmerkta, Roma nei aimana, nei žodžiu, nei žvilgsniu neišdavė pašaliečiams savo paslapties, likdama didvyriška, maloni ir kantri iki paskutinio atodūsiu, tvarkydama savo kasdienį gyvenimą taip, kad jame tilpo ir ateities planai, ir šios dienos pareigų atlikimas.

Auginta patriotiškai nusistačiusioje šeimoje, Roma giliai įleido savo šaknis į lietuviškos visuomenės dirvožemį. Ji mylėjo savo tėvų žemę jos nemačiusi. Ji mylėjo lietuvišką dainą ir šokį, jų išmokusi toli nuo savo tėvų gimtosios šalies. Ji drauge su savo sesute Rita nuo pat Nerijos vokalinio ansamblio įsikūrimo dienos jame dainavo kaip stiprus sopranas ir su savo bendramintėmis apkeliaavo daugelį lietuviškų kolonijų Šiaurinėje ir Pietinėje Amerikoje. Nuo mažų dienų

ji priklausė ateitininkų organizacijai, kurioje ji augo ir brendė. Būdama studente įstojo į Korp! Giedra ir pernai buvo išrinkta į jos valdybą. Roma baigė Sv. Kazimiero lituanistinę mokyklą ir buvo aktyvi sportininkė. Ji priklausė Žai-bo moterų krepšinio komandai ir dalyvavo lengvojo atletikoje. Iš prigimties linkusi į savistovumą, baigusi Villa Angela gimnaziją, ji gavo tarnybą Clevelando Miesto Savivaldybės Viešųjų Imonių skyriuje, kuriame ėjo viešų reikalų patarėjos pareigas beveik iki paskutiniųjų savo jauno gyvenimo dienų. Jos tiesioginis viršininkas pasakojo, kad Roma, išstarnavusi beveik 10 metų, buvo labai mėgiama ir buvo labai mėgiama ir populiari tarnautojų tarpe net ir už savo skyriaus ribų. - 'Kolegos bendradarbiai, susidūrę su kokia nors tarnybine problema, skubėdavo pas ją patarimo. Ir ji sugebėjo visas problemas išspręsti logiškai ir praktiškai visų bendram pasitenkinimui.' Tai buvo ytin ryšku atsivertimo metu laidotuvių namuose. Jos bendradarbių tarpe buvo didokas skaičius musulmonų ir budistų, kurie, pasiteiravę apie lietuviškas ir katalikiškas laidotuvių tradicijas, aukojo pinigų ... Mišioms už Romos sielą.

Roma išnaudojo gyvenimą iki paskutinės akimirkos, dar prieš šiu metų Velykas su savo sesute iškeliavusi į Acapulco, pasidžiaugti Meksikos praeities turtais. Būdama ligoninėje, ji savo lankytojams šypsojosi ir, nebegalėdama kalbėti, raštu vedė pokalbius.

Vos sulaukusi savo jauno gyvenimo 27-tųjų metų, ji paliko neišdildomą ruožą ir sunkiai užpildomą spragą, nes tokio nusistatymo ir tokio lietuviško jautrumo asmenų jos kartoje mes nerandame daug. Su jos per ankstyva mirtimi miršta ir dalis mūsų vilčių. Tu rėjusi laimės ją asmeniškai pažinoti, pati jaučiu likimo nuoskaudą, nes gi jos kartos jauni mūsų visuomenės nariai turės tęsti mūsų kovą už lietuviybės išlikimą laisvajame pasaulyje už mūsų žemės ribų, kaip ir tolimesnę kovą už atgavimą taip sunkiai kadaise iškovotos laisvės tėvynei.

Gėlių puokštėmis papuoštame kape, Amerikos žemėlėje, ilsėkis ramybėje. Tikiu, kad Tavo pėdomis, mieloji Roma, eis Tavo bendraamžiai ir bendraminčiai. Išliksi Tu jiems, tarsi tas audroje nušvitęs pakrantės žibintas. Tebūnie Tau lengva Amerikos sveitinga žemėlė.

Aurelija Balašaitienė

A. A.

ROMAI BALYTEI

netikėtai mirus, didžiam liūdesy likusiems
jos tėveliams, sesutei ir broliukui reiškiamo
gilią užuojautą ir kartu liūdimę

Pranas Jucaitis
ir
Stasys Jankauskas

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

DIRVA

rių Francisco Siciliani ir jo dukrą scenos direktorę šiuo metu besilankančią JAV-se ir New Yorke tarnybiniiais reikalais muzikos pasaulyje. Italijoje Regina išbus iki rugsėjo mėn.

• **Rašytojų draugijos premija** už 1982 m. grožinės literatūros kūrinius paskirta Anatolijui Kairiui už romaną "Pažadų dvaras". Premijos mecenatas Lietuvos Fondas. Vertinimo komisiją sudarė: dr. E. Tumienė A. Raulinaitis B. Brazdžionis J. Gliuda ir Ig. Medziukas.

• **Solistės Reginos Žymantaitės-Peters koncertas** kartu su Metropolitan operos baritonu Mario Sereni dideliu pasisekimu praėjus Clevelande, patraukė didelį dėmesį ir svetimųjų.

Po to ji koncertavo gausiai susirinkusiai amerikiečių publikai Brooklyne, N. Y. italų didžiulį salę. Apie tai tilpo aprašymai ir nuotraukos anglų kalba ir italų spaudoje. Gegužės 7 d. vėl gražiai buvo aprašytas koncertas su pasisekimu praėjus Brooklyne.

Malonu priminti, kad ir už lietuvišką dainos programą svetimieji dar labiau ploja, nors žodžių nesupranta, bet matyt, juos žavi nauja negirdėta muzika ir jos išpildymas.

Regina ruošiasi trim koncertam birželio mėn. Floridoje kartu su Metropolitan operos mezzosopranu Bianca Berini. Koncertai bus birželio 20 d. Palm Beach, 22 d. Bocaraton ir 23 d. Dierfield. Koncertus sponsoriuoja Palm Beach opera asociation.

Liepos 4 d. Regina su vyru išvyks į Italiją, kur ji dar tobulinsis dainavime ir vaidyboje pas La Scala garsiosios operos direkto-

• **Prezidentas Smetona** filmą iš Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdybos pasiskolino Marija Smilgaitė, Pasaulio Lietuvių Dienų filmų vakaro organizatorė. Filmas numatomas rodyti lietuviškų filmų vakare, Jaunimo centre, 1983 m. birželio 29 d. (trečiadienį), 8 val. vak.

KANDIDATŲ SĄRAŠAS Į PLB VALDYBĄ

Dr. Juozas Sungaila — Pirmosios PLB valdybos antrasis pirmininkas, 109 Riverwood Pkwy, Toronto, Ontario M8Y 4E4, (416) 239-1047;

Inž. Eugenijus Cuplinskas — Pirmosios PLB valdybos narys, buvęs Kanados LB Krašto valdybos pirmininkas;

Dr. Silvestras Čepas — buvęs Kanados LB Krašto valdybos pirmininkas;

Advokatė Joana Kuraitė — dabartinė Kanados LB Krašto valdybos pirmininkė;

Inž. Juozas Danys — dabartinės Kanados LB Krašto valdybos visepirmininkas visuomeniniams reikams;

BIRŽELIO TRĖMIMŲ MINĖJIMAS CHICAGOJE

Chicagos Lietuvių Tarybos baisyjų birželio trėmimų minėjimas vyks šia tvarka:

Sekmadienį, birželio 12 d. 10:15 val. vėliavų pakėlimas Marquette Parko parapijos aikštėje.

10:30 val. pamaldos š. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Šv. Mišias atnašauja ir pamokslą sako kleb. kun. Antanas Zakarauskas. Gieda parapijos choras.

10 val. pamaldos Liet. Liut. Tėviškės parapijos bažnyčioje. Pamaldas laiko kun. Ansas Trakis.

Tuojuo po pamaldų š. M. Marijos Gimimo parapijos salėje akademija. Kalbės gen. konsulė J. Daužvardienė. Meninę dalį išpildys sol. Aldona Dudikaitė.

Lietuvių visuomenė ir organizacijos kviečiamos gausiai dalyvauti. Organizacijos vėliavų pakėlime ir pamaldose dalyvauja su savo vėliavomis.

Chicagos Lietuvių Taryba

Dalis susirinkimo dalyvių. Sėdi iš kairės: L. Šileikytė-Hood, A. Janačienė, E. Čiurlienė, J. Simutienė, Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis ir I. Vakselienė. Stovi: Ažuolienė, Kundrotienė, Zabielskis, Klivečienė, Banaitienė, A. Vakselis, Skabeikis, Lūšienė, Čekienė, Ažuolas. L. Tamošaičio nuotr.

Gabija Petrauskienė (Juozapavičiūtė) — buvusi Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkė;

Laima Beržinytė — buvusi Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdybos pirmininkė.

Ši sąrašą pristatė PLB nominacijos komisijos pirmininkui dr. Kaziui Ambrozaičiui 1983 m. gegužės mėn. 29 d., Vytautas Kutkus, buvęs JAV LB Krašto valdybos pirmininkas, 6940 Hartwell, Dearborn, Mich. 48126.

• **Z. Juškevičienė** prašo atitaisyti R. LB novelės konkurso juri komisijos klaidą. Trečią premiją laimėjo ne Antanas, bet Andrius Norimas.

• **ALT S-gos Detroito skyrius** visuotiniame susirinkime gegužės 15 d. nutarė paskirti vienkartinę Dirvai auką 300 dol., su pažadu neužmiršti Dirvos ir ateityje. Skyriaus valdybą šiuo metu sudaro pirm. V. Tamošiūnas, sekr. A. Mišūnas ir išd. R. Macionis. Ačiū už auką.

• **Cicero ALTo skyrius** Baisiojo birželio minėjimą rengia birželio 12 d. šv. Antano parapijos mokyklos salėje. Minėjimas bus pradėtas 10:30 val. pamaldomis šv. Antano parapijos bažnyčioje.

Tuojuo po pamaldų mokyklos salėje įvyks minėjimas.

mo oficialioji ir meninė dalis. Paskaitą skaitys kun. A. Trakis. Meninę programą išpildys Racine moterų kvartetas.

Cicero ir apylinkių lietuviai kviečiami minėjime gausingai dalyvauti.

PRANEŠIMAS

LST Korp! Neo-Lithuania ir Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos valdybos, II-jų Pasaulio Lietuvių Dienų metu, birželio 30 d. 7 val. vak. Lietuvių Tautiniuose Namuose, 6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje, tel. (312) 778-9878, ruošia susitikimą ir pasižmonėjimą.

Iš toliau atvykstantieji ir Chicagoje bei jos apylinkėse gyvenantieji nariai su šeimomis bei draugais, prašomi birželio 30 dienos vakarą skirti tarpusaviui pabendraiavimui ir nuomonių pasidalinimui.

LOT FOR SALE

To build one or two family home. 50 feet wide. \$18,800, Shawnee of East 185 St. Good facility payment. For information call: 481-5742 (Frank). (22-23)

CHILDCARE OPENINGS

Must have a degree and 2 years experience with male delinquent youths and be at least 23 years old. Sleep in days work.

Beginning salary \$11,000.00-15,000.00. Send resume & college transcript to:

SISTER RITA
BOYSVILLE OF MICHIGAN
8744 CLINTON MACON RD.
CLINTON, MICH. 49236
Equal Opportunity Employer (21-28)

REGISTERED NURSES EMERGENCY ROOM

We are currently seeking Registered Nurses to work in our Emergency Room, part time and full time on our midnight shift.

Qualifications include: current emergency room and/or critical care experience. A.C.L.S. preferred.

We offer an excellent starting salary and comprehensive benefit package.

Interested individuals please call the Personnel Dept.: 313-252-1211

METROPOLITAN HOSPITAL
1800 TUXEDO
DETROIT, MI. 48206

Equal Opportunity Employer

(23-24)

SVARSTĖ PENSININKŲ PROBLEMAS

Pasaulio Lietuvių Katalikų organizacijų Sąjungos valdyba ir New Yorke Lietuvių Katalikų Moterų Kultūros Draugija š. m. gegužės 22 d., Kultūros židinyje, Brooklyne, N. Y. surengė vyresnio amžiaus lietuvių problemų svarstymą bei diskusijas ir auksinio amžiaus minėjimą.

Į minėjimą susirinko nemaža moterų ir vyrų

Apie pensiją sulaukusią žmonių problemas ir valdžios rūpestį kalbėjo ir į klausimus atsakinėjo Laima Šileikytė-Hood ir Pilypas Skabeikis, dirbantieji New Yorke valdžios socialinio aprūpinimo įstaigose aukštesnėse pareigose. Iš vyresniųjų kalbėjo Petras Ažuolas. Jų nuomone JAV-se sulaukę vyresnio amžiaus žmonės ar jaunesni ir ligoniniai yra valdžios gerai aprūpinami. Skabeikis norintiems geriau susipažinti su visom aprūpinimo taisyklėm bei įstatymais išdalino informacinę literatūrą. Jei laikui bėgant lietuviai pageidautų, juodu abu sutiko atsakinėti į klausimus telefonu, raštu ar paskirti tam tikras dienas vėl susirinkti.

Buvo svarstoma statyti savo namus apsigyvenimui ar tikrai suėjimui, kitaip sakant antrą židinį, nes tas, kurį pastatėme, vyresniesiems nebeterauja neturint automobilio ar nepajėgiant į tokį aukštą kalną įkopti. Tuo klausimu jokio nutarimo nebuvo padaryta.

Susirinkimui vadovavo Aldona Janačienė. Po oficialaus susirinkimo buvo maloni atgaiva su kavute ir pyragaičiais ir prie staliukų vyko tolimesnės diskusijos. (eč)

GROUP THERAPIST/TREATMENT DIRECTOR

Needed by a residential treatment center for male delinquents. Must have a masters degree in Social Work or psychology with major in group work & 2 years of residential experience. Salary negotiable. Send Resume with graduate school transcript to SISTER RITA.

BOYSVILLE OF MICHIGAN
8744 Clinton Macon Rd.
Clinton, Mich. 49236
An Equal Opportunity Employer (21-28)